

MALONIŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ – ALELIUJA!

B.OBAMA REIKALAUJA ATŠAUKTI LENGVATAS NAFTOS KORPORACIJOMS

Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama pareikalavo iš JAV Kongreso atšaukti mokesťines lengvatas naftos korporacijoms.

„Naftos kompanijų pelnas šiuo metu dažnai rekordinis, - pastebėjo jis, kalbėdamas ketvirtadienį Baltųjų rūmų Rožių sodelyje. - Ir vis dėlto jos kasmet gauna milijardus dolerių vertės subsidijas iš iždo, į kurį surenkami mokesčių mokėtojų pinigai... Kitais žodžiais, JAV gyventojai moka du kartus: degalinėse ir mokėdami mokesčius naftos pramonei”.

Pasak prezidento, „praėjusiais metais bendras trijų didžiausių naftos korporacijų pelnas viršijo 80 mlrd. dolerių, o „Exxon” kas valandą sau į kišenę krauna 4,7 mln. dolerių. „Kaskart, kai kyla naftos kainos, auga ir benzino kainos, lygiai kaip ir naftos kompanijų gaunamas pelnas, - kalbėjo B. Obama. - Kas kartą, kai benzino kaina padidėja vienu centu, ketvirtinis šių kompanijų pelnas išauga 200 mln. dolerių. Maža to - šios kompanijos moka mažiau mokesčių nei dauguma kitų bendrovių”.

Kaip pabrėžė B. Obama, „**Kongreso nariai turi pasirinkti, kieno pusę jie palaiko - didžiųjų naftos korporacijų ar tautos**”. „Mes ir taip nemažai išgauname naftos, bet benzino kainos vis tiek didėja, - pastebėjo jis. - Priežastis ta, kad mes suvartojame per 20 proc. pasaulyje išgaunamos

ŠIAURĖS KORĖJA IŠBANDĖ DVI TRUMPOJO NUOTOLIO RAKETAS

Š. Korėja kovo 29 d. išbandė dvi trumpojo nuotolio raketas, remdamasi Pietų Korėjos pareigūnais skelbė žiniasklaida. Šiaurės Korėja pastarosiomis savaitėmis sukėlė įtampą, pa-

naftos, turėdami vos 2 proc. išžvalgytų pasaulio naftos atsargų... tai reiškia, kad net jeigu galėtume išgauti iš žemės gelmių kiekvieną naftos lašą, mums vis tiek teks pirkti ją iš kitų šalių rinkos kainomis. Mes vis tiek priklausysime nuo kitų šalių norėdami patenkinti savo energetikos poreikius”.

skelbdama, jog ruošiasi paleisti raketą, kuri įvestų palydovą į Žemės orbitą. Tačiau regiono ir Vakarų šalys ragina Pchenjaną atsisakyti šio plano, nes jis pažeistų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją.

Š. Korėja kovo 29 d. rytą iš šalies vakarinės pakrantės paleido dvi trumpojo nuotolio raketas, P. Korėjos laikraštis „Chosun Ilbo” citavo vyriausybės pareigūnus. „Manoma, kad šiuo bandymu siekiama patobulinti šio tipo raketas ir jis nėra tiesiogiai susijęs su tolimojo nuotolio raketos paleidimu”, – teigiama laikraštyje. Pietų Korėjos Jungtinis štabų viršininkų komitetas atsisakė patvirtinti pranešimus dėl įsipareigojimo nekalbėti viešai. **LRT**

ES PARAMA LIETUVOS NETENKINA

Vilnius, kovo 29 d. (ELTA). Europos Komisijos pasiūlytas paramos skyrimo principas netenkina Lietuvos, sakė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, ketvirtadienį susitikusi su Europos Komisijos nariu Johannes Hahn, atsakingu už ES regioninę politiką.

Susitikime, pasak Prezidentūros pranešimo, aptartas pasirengimas deryboms dėl ES finansinės perspektyvos

PARAGINO JAUNIMĄ NAIKINTI LIETUVOJE IR UŽSIENYJE GYVENANČIUS TAUTIEČIUS SKIRIANČIAS RIBAS

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA). Seimo Pirmininkės Irenos Degutienės teigimu, šiandien itin svarbu naikinti takoskyras tarp Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių, tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų kartų.

„Šiandien vis dar susiduriame su posakiu „mes” ir „jie”, su takoskyra tarp Lietuvos lietuvių ir pasaulio lietuvių. Tačiau skirtumus tikrai gali padėti panaikinti suvokimas, kad lietuvių tauta yra viena bendruomenė, jungiama bendros lietuvių tapatybės. Ir šios bendruomenės nariai nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, puoselėja lietuvių, išlaiko politinius, ekonominius, pilietinius ir kultūrinius ryšius su Lietuvos valstybe ir įsitraukia į valstybės kūrimo procesą”, - sakė I. Degutienė, pasveikinusi Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) rengiamos konferencijos „Lietuvos ateitis: tarp vizijos ir realybės” dalyvius.

Parlamento vadovės nuomone, peržengdami šią ribą ne tik įveiktume niekam nereikalingą ir net žalingą svetimybę ir atotrūkį, bet ir galėtume sumažinti atotrūkį tarp ateities Lietuvos vizijų ir tikrovės.

„Kviečiu visą jaunuomenę, gyvenančią Lietuvoje ir užsienyje, visas valdžios institucijas, visuomenės, kultūros ir verslo atstovus, visus po pasaulį išsibarsčiusius tautiečius įsijungti į šį darbą: kurti Lietuvą, kurioje norėsime visi gyventi. Kuo geriausios kloties Jums ir mums visiems įgyvendinant savo svajones. Ryžto ir jaunatviško užsidegimo siekiant ateities planus paversti realybe”, - sakė I. Degutienė.

Ji teigė tikinti galėsianti su jaunimu susitikti ir šią vasarą rengiamame pasaulio lietuvių

2014-2020 ir Europos sanglaudos politika.

Šalies vadovės teigimu, skirstant ES paramą turi būti atsižvelgta į kiekvienos šalies interesus ir jos išsivystymo lygį. Derybose Lietuva sieks, kad struktūrinės paramos skirstymo principai būtų peržiūrėti.

jaunimo susitikime.

Seimo Pirmininkė pabrėžė matanti simbolišką ženklą, kad tokia konferencija vyksta Seime, ir konkrečiai - Seimo Konstitucijos salėje.

„Manau, tai tikrai simboliška vieta tokiam susitikimui, kuris po ilgo įvadinio pasirengimo proceso duoda savotišką konkrečių darbų startą žengiant į vasarą vykstantį viso pasaulio lietuvių jaunimo sambūrį. Žvelgdami į ateitį, brėždami jungtis tarp ateities perspektyvų ir realybės, negalime likti nuošalyje nuo dešimtmečiais ir šimtmečiais Lietuvos žmonių kurtų tradicijų. Savo kelią ir siekius Lietuvos atečiai galime grįsti tik remdamiesi į tvirtą pagrindą. Tačiau kalbėdama apie Lietuvoje ir išeivijoje puoselėtas tradicijas regiu jas kaip patirtį, kuri gali padėti mums priimant naujus sprendimus ir atsiliepiant į naujus šiuolaikinio pasaulio iššūkius”, - sakė I. Degutienė.

Seimo Pirmininkė pabrėžė, kad senieji išeiviai iš Lietuvos visuomet jautė bendrumą su savo gimtąja žeme ir dėjo labai daug pastangų puoselėdami lietuvių, padėdami atkurti ir įtvirtinti Lietuvos Nepriklausomybę.

„Jie visuomet dirbo ne sau, jie visuomet dirbo vardan Lietuvos. Šiandien į jus, jaunimą, žiūriu su viltimi, tikėdama, kad Jūs prisidėsite prie dabarties ir ateities Lietuvos kūrimo. Ši kūryba - tai bendras mūsų visų darbas. Ir nebesvarbu, kurioje pasaulio vietoje gyvename. Tai bendrybė, kuri gali sujungti visame pasaulyje, Tėvynėje ir užsieniuose, gyvenančius žmones”, - sakė I. Degutienė.

Seime vykstanti konferencija - žingsnis į vasarą vykstantį precedento neturintį Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą (PLJS2012), kuriame siekiama suburti 3000 jaunų lietuvių iš Lietuvos ir viso pasaulio, kartu aptarti strateginius mūsų valstybės ir tautos reikalus, ieškoti konstruktyvių sprendimų bei jų įgyvendinimo būdų taip spartinant pažangios ir modernios valstybės kūrimą.

Vilniuje, 2012 m. kovo 30 d., Vyriausybės rūmuose parafuota Koncesijos sutartis naujos Visagino atominės elektrinės (AE) statybai. Sutartį parafavo Koncesijos konkurso komisijos pirmininkas, energetikos viceministras Žygimantas Vaičiūnas (deš.) ir „Hitachi, Ltd.” viceprezidentas Masaharu Hanyu.

ELTA

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Konstitucinis Teismas palaidojo mažų ir naujų partijų viltis gauti valstybės dotacijas, praneša LTV naujienų tarnyba. Jis konstatavo, kad įstatymai, kuriais reglamentuojamas partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės mechanizmas bei valstybės dotacijų partijoms paskirstymas, Konstitucijai neprieštarauja. Į Konstitucinį Teismą kovo pradžioje kreipėsi mišri Seimo narių grupė. Esą tvarka, kai valstybės milijonai skiriami partijoms Seimo, savivaldos ar Europos Parlamento rinkimuose peržengusioms 3% ribą, diskriminuoja mažas ir naujas partijas. Neva be valstybės dotacijų joms sunku reikšti savo politines idėjas. Konstitucinio Teismo paprašyta išaiškinti, ar dabartinė partijų finansavimo iš biudžeto tvarka neprieštarauja pagrindiniam šalies įstatymui – Konstitucijai. Mišri Seimo narių grupė Konstituciniam Teismui buvo apskundusi ir reikalavimus mokėti piniginius užstatus politikams, kurie planuoja dalyvauti rinkimuose, taip pat būtinybę teikti turto ir pajamų bei viešųjų ir privačių interesų deklaracijas, kurias gali pamatyti visi norintys. Konstitucinis Teismas nusprendė, kad ir šie reikalavimai Konstitucijos nepažeidžia. Taip pat konstatuota, kad pagrindiniam šalies įstatymui neprieštarauja ir Seimo nustatyta tvarka, jog partijos pagal kandidatų sąrašą gali gauti Seimo narių mandatų tik tuomet, jei už sąrašą balsavo ne mažiau kaip 5% rinkėjų, o jungtinis kandidatų sąrašas – jei už jį balsavo ne mažiau kaip 7%.

Vilniaus apygardos teismas, nagrinėjantis baudžiamąją bylą dėl beveik pusės milijono litų iššvaistymo Lietuvos Seimo buhalterijoje, baigė liudytojų apklausą. Seimo kanceliarija iš buvusios kasininkės Reginos Petkelienės prašo priteisti 62 tūkst. 556 litus, o iš Sveikatos tarybos buhalterės Olgos Goluskaitės – 373 tūkst. 500 litų. R. Petkelienė pinigų iš Seimo kasos pagal paskolos raštelius skolindavo O. Goluskaitei. Didžiulis pinigų trūkumas Seimo kasoje aptiktas 2009 m. liepą. Tada per reviziją nustatyta 441 tūkst. litų trūkumas ir kreiptasi į policiją. Teismas, be kitų dokumentų paskelbė kelionių agentūros „Kauno grūda“ informaciją, kad O. Goluskaitė 2009 m. buvo užsisakiusi daugiau negu 2 tūkst. litų kainuojančią kelionę į Ispaniją, Šveicariją ir Prancūziją. Byloje yra trejų lošimo namų pranešimai, patvirtinantys, kad ši moteris išlošdavo ir pralošdavo nemažas sumas, kartais siekiančias keliasdešimt tūkstančių litų. Už daug svetimo turto pasisavinimą įstatymas numato iki dešimties metų nelaisvės.

Apdovanoti mokytojai. Metų mokytojo premijos įteiktos L. Abariui iš Vilniaus jėzuitų gimnazijos, D. Klibavičiui iš Kauno jėzuitų gimnazijos R. Pučekui iš Zarasų rajono Dusetų meno mokyklos, L. Skabickienei iš Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazijos ir A. Venslovienei iš Kauno Jono Jablonskio gimnazijos. Premijos dydis – 15,6 tūkst. litų.

Seimo Užsienio reikalų komiteto nariai opozicijos atstovai J. Karosas, V. Andriukaitis, D. Barakauskas, M. Mackevičius ir A. Šedžius parengė pareiškimą, kuriame ekonominių sankcijų Baltarusijai taikymui. Bet valdančiųjų atstovai komitete balsavo prieš – pareiškimas nebuvo priimtas.

Lietuvos generalinis konsulas Brazilijoje, San Paulo mieste, nuo liepos 1-osios turėtų pradėti darbą. Jam įsteigti ir išlaikyti per 2012 metus reikėtų 436,2 tūkst. litų. Brazilijoje, neoficialiais duomenimis, gyvena maždaug 250 tūkst. lietuvių.

Valstybinės mokesčių inspekcijos pranešimu, pirmąsias gyventojų pajamų mokesčio permokas teisingai internetu deklaracijas užpildžiusiems Lietuvos gyventojams pinigai grąžinami kovo pabaigoje.

Lietuvos šachmatininkė Viktorija Čmilytė Turkijoje pasibaigusiame 13-ajame Europos moterų pirmenybėse užėmė ketvirtąją vietą. Keturis kartus žemyno laimėtoja buvusi 28 metų šiaulietė liko per pustaškį nuo penktojo medalio, bet ne tuščiomis rankomis. Jai teko 8,200 euro premija ir kelialapis į pasaulio moterų pirmenybes, kurios lapkričio 10 – gruodžio 3 dienomis vyks Rusijoje. Laimėtoja tapo 23 metų rusė Valentina Gunina, jai teko 20,5 tūkst. eurų čekis.

Tautininkų sąjungos pirmininkas Gintaras Songaila įregistravo įstatymo pakeitimo projektą, suteikiantį teisę premjerui panaikinti ministrų, kurie tiesiogiai pavaldūs Vyriausybės vadovui, priimtų teisės aktų galiojimą. Seimo nario nuomone, tokia pataisa išspręstų krizes, kokia vyksta dabar.

Po 15 metų vykusių diskusijų Lietuvos Seimas priėmė Konstitucinių įstatymų sąrašo įstatymą. Sąrašė yra devyni teisės aktai: Valstybinės kalbos, Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų, Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų, Valstybės himno, Referendumo, Rinkimų kodekso patvirtinimo, įgaliojimo ir įgyvendinimo, Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos, Peticijų, Nepaprastosios padėties konstituciniai įstatymai. Konstituciniam įstatymui priimti reikia ne mažiau kaip pusės visų Seimo narių balsų, o keisti ar papildyti – ne mažiau kaip 3/5 visų parlamentarų balsų.

Kai popiežius Benediktas XVI kovo 26 d. atvyko į Kubą, jį oro uoste pasitiko Kubos prez. Raul Castro. Kitą dieną tūkstančiai žmonių dalyvavo Antonio Maceo aikštėje, Santiago, popiežiaus šv. Mišių aukoje, kartu su Vyriausybės nariais. Popiežius savo žodyje priminė, jog „šiandien marksistinė ideologija nebeatitinka gyvenimo realybei“. Buvęs Kubos diktatorius ir Komunistų partijos sekretorius Fidel Castro paprašė, kad popiežius sutiktų jį priimti. Baigdamas trijų dienų vizitą, popiežius sutiko su prašymu. Bet apie ką jie kalbėjosi, nepranešama. Maždaug pusė Kubos gyventojų – katalikai. **AFP**

JAV NEBETIEKS PARAMOS ŠIAURĖS KORĖJAI

JAV nutraukė planuotą paramą maistu Šiaurės Korėjai, nes ši, nepaisydama tarptautinių įspėjimų, neatsisako paleisti ilgo nuotolio raketą.

Šiaurės Korėja teigė, jog ruošiasi paleisti tik oro palydovą, tačiau Pietų Korėja ir

JAV tvirtina, kad tokiu būdu siekiama užmaskuoti balistinės raketos bandymą.

„Šis planuotas palydovo paleidimas yra provokacija, nes tai akivaizdus Šiaurės Korėjos ketinimas išbandyti ir išplėsti ilgo nuotolio raketos galin-

PASAULIUI REIKIA RUOŠTIS NAUJAI SUKRĖTIMŲ DĖL NAFTOS EPOCHAI

Naftos kainos didelės, dėl to kaltas JAV prezidentas Barack Obama, įsitikinę jo oponentai, rašo newsru.com, remdamasi „Financial Times“ informacija. Jų nuomone, išeitis būtų grėžinių grėžimas JAV.

„Tai galėtų būti puiki politika, tačiau tai – absurdas“, – cituojamas leidinys. „2010 m. JAV per dieną buvo išgauta 7,8 mln. statinių naftos, o tai sudaro 9 proc. pasaulyje suvartojamo kiekio“, – rašo straipsnio autorius Martin Woolf. Kritikams B. Obama atsakė: „Daugiau gręžiamo, daugiau pagaminame, tačiau nepakanka padidinti savo šalyje naftos gavybą, norint staigiai sumažinti kainas.“

AR KARAS TARP AMERIKOS IR IRANO NEIŠVENGIAMAS?

BBC radijo 4 laidos „Analysis“ („Tyrimas“) vedėjas Edward Stourton klausia, kokios būtų pasekmės, jeigu Izraelio arba JAV kariuomenė pulstų Iraną, ir ar įmanoma išvengti konflikto.

Šiuo metu, gresiant pilietiniam karui Sirijoje, o Artimuosiuose Rytuose esant neginčytinai blogai padėčiai, Vašingtono ir Jeruzalės darbotvarkėse vėl svarstomi galimi kariniai veiksmai, nes manoma, kad Irano galimybės pasigaminti branduolinį ginklą dabar kur kas didesnės.

Šiuo metu net britų politikas Jack Straw galvoja,

Pasisakymai teisingi, išskyrus paskutinius žodžius. Naftos gavybos padidinimas praktiškai neturės jokios įtakos naftos kainoms, rašo „Financial Times“.

Jei ir yra naftos kainų didėjimo priežastis, ji yra sankcijų prieš Iraną sustiprinimas, kurį palaiko respublikonai. Jeigu, kaip nori dauguma, bus imtasi karinių veiksmų, poveikis naftos kainoms ir pasaulio ekonomikai bus kur kas didesnis, rašoma straipsnyje.

Ilgalaikėje perspektyvoje žymus (naftos) paklausos sumažėjimas JAV (kuri sudaro 20 proc. paklausos pasaulyje) galėtų turėti įtakos kainoms. Be to, lyginant su kitomis

gumą, – sakė JAV valstybės sekretorės padėjėjo saugumo Azijoje ir Ramiojo vandenyno klausimais pareigas einantis Peter Lavoy. – Mes manome, jog tai reiškia nenorą vykdyti savo įsipareigojimus, todėl mes (...) esame priversti nutraukti operacijas, kuriomis buvo ruošiamasi suteikti paramą maistu Šiaurės Korėjai.” **ELTA**

turingomis valstybėmis, JAV be vargo sumažintų naftos paklausą.

Norint to pasiekti, būtų paprasčiausia padidinti kainas, didinant mokesčius, bet tokia politika laikoma ne amerikietiška, tinkančia tik Europos mulkiams, rašoma straipsnyje.

Pasaulis ir toliau jautriai reaguoja į brangią naftą ir daugkartinius sukrėtimus. Kol tiekimas nepasikeitė, paklausa didėja, tikėtinas nestabilumas, t. y. tol, kol pasaulis bus toks, koks yra. JAV geriausias būdas tapti mažiau paveikioms sukrėtimams būtų naftos branginimas. Tik kodėl pagalba skiriama vien užsieniečiams? Būtų kur kas protingiau uždėti mokesčius importui, o dalį priemonių palikti sau, įsitikinęs straipsnio autorius. **LRT**

pareigūnai, sutaria dėl vieno klausimo – kad karas su Iranu dėl jo vykdomos branduolinės programos šiuo metu kur labiau tikėtinas nei kada anksčiau. „Tikėtina, kad 2012-aisiais Izraelis puls“, – teigia Izraelio žurnalistas Ronen Bergman, kuris neseniai baigė ilgą interviu su Izraelio lyderiais ciklą. – Izraelio kariuomenė ruošiasi puolimui, stiprinamos karinės pajėgos”, – sakė jis.

Krizė įsismarkauja, kadangi Izraelio žvalgybos agentūros nerimauja, jog Irano branduolinės gamyklos, ypač Fordo vietovėje, kur sodrinamas uranas, per devynis mėnesius atsidurs vadinamojoje

(Nukelta į 11 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LAIKAS PASITRAUKTI IŠ AFGANISTANO

Ilgiausias JAV istorijoje karas vyksta Afganistane, pradėtas 2001 m. spalio 7 d. Tada buvo teigiama, kad tuo norima nuversti Talibano režimą, kuris leidžia veikti teroristams ir jų vadovui Osam bin Laden. Jis buvo kaltinamas 2001 m. rugsėjo 11-osios žudynių organizavimu.

Po dviejų mėnesių į Afganistaną buvo įvestos JAV, Anglijos, ir Australijos karo pajėgos ir per tris karo mėnesius žuvo 12 JAV karių. Nepatyrus didelių nuostolių, JAV visą savo jėgą nukreipė į Iraką. Bet tada JAV karinės vadovybės buvo padaryta didžiulė klaida. Talibano teroristai pasitraukė į Pakistaną arba į sunkiai prieinamas kalnuotas Afganistano vietas ir jie pradėjo puolimus prieš sąjungininkų karius, vadindami juos okupantais. Talibano atakos vyksta ir dabar. Iš viso Afganistane yra žuvę beveik trys tūkstančiai karių: amerikiečių – 1,930, britų 407, latvių 3, estų 9. 2008 m. gegužę žuvo ir vienas lietuvis – seržantas Arūnas Jarmalavičius.

Padaugėjus žiauriems puolimams, JAV prez. B. Obama pasiuntė papildomai 30,000 karių, tačiau padėtis negerėja. Pastaruoju metu nemažai atsiranda JAV karių nusikaltimų. Nuteistas visam gyvenimui seržantas Calvin Gibbs ir jo trys draugai mažesnėmis bausmėmis. Nusikaltimus jie įvykdė 2010 metų pradžioje. Jie Kandahar apylinkėje ne tik žudė afganus su pasitenkinimu, bet ir rinko jų kūno dalis ir pjaustė pirštus. „Kill team” pribloškė pasaulį. Jie norėjo važiuoti mėtyti vaikams saldinius ir juos šaudyti. Pasaulį nustebino keturi JAV jūrų pėstininkų kariai, kurie šlapinosi ant trijų kruvinų Talibano vyrų lavonų. Tą nuotrauką matėme laikraščiuose ir televizijoje. Ir po kelių dienų afganų karys nušovė 4 prancūzų karius ir 15 sužeidė, pamatęs internete JAV karių elgesį su jo tėvynainiais. Vasario 9 d. NATO aviacijos skrydžio metu buvo nušauti 8 afganistaniečiai: septyni iš jų buvo vaikai tarp 7 ir 15 metų, o aštuntas 20-metis psichiškai nesveikas. Afganistano prez. Hamid Karzai pasmerkė tą NATO karių elgesį, o NATO tik atsiprašė.

Korano sudeginimas vasario 20 d. sukėlė didžiulį afganų pasipiktinimą. Tūkstančiai įpykusių demonstravo apsiginklavusių metaliniais strypais ir akmenimis prie karinių bazių ir grasino skanduodami „mirtis Bushui, mirtis Obamai, mirtis Amerikai”. Koranas yra švenčiausia islamo religijos knyga. Jie tiki, jog skaitydami Koraną, bendrauja tiesiogiai su Dievu. Reikalauja, kad JAV kariai, sudeginę Koraną, būtų nubausti. Nubausti reikalauja ir Afganistano parlamentas. Nepakanka, kad JAV prezidentas atsiprašė afganų tautos. Po to dėl religinių įsitikinimų paniekinimo, Afganistano armijos kariai nušovė 6 amerikiečius ir žadėjo dar nušauti. Bet kovo 11 d. įvykdytas dar vienas žiaurus nusikaltimas – JAV karys naktį dviejuose kaimuose, netoli savo karinės stoties, iššaudė trijose sodybose gyvenusius žmones, daugiausia moteris ir vaikus. Manoma, kad psichiškai nesveikas karys. Pastaruoju metu padaugėjo nusikaltimų ir savižudybių. Pirmosios 2009 metų pusės laikotarpiu daugiau JAV kareivių nusižudė nei žuvo karo lauke. Tų metų birželį per dieną vidutiniškai nusižudydavo po vieną kareivį, pasakojo JAV karinėje tarnyboje tarnavęs Ron Capps, kuris irgi norėjo nusižudyti, bet jam buvo sukludyta, praneša *AP* žinios. „Times” žurnalas primena, kad 2002–2009 metais

„GAZETA WYBORCZA” APŽVALGININKAS SIŪLO LENKIJAI ATSIPIRAŠYTI LIETUVOS UŽ VILNIAUS KRAŠTO ATĖMIMĄ

Lenkijos žurnalistas, doku-
mentalistas ir apžvalgininkas
Marcin Wojciechowski siūlo
savo šaliai oficialiai atsipra-
šyti Lietuvos už „Želigovskio
maištą” – 1920 m. įvykius,
kuomet Lenkija iš Lietuvos
atėmė Vilniaus kraštą.

Tokį pasiūlymą M. Wojciechowski išdėstė dien-
raštyje „Gazeta Wyborcza”,
oponuodamas kitame dienraš-
tyje „Rzeczpospolita” apžval-
gininko Piotr Skwiecinski išsa-
kytiems raginimams Lietuvos
atžvilgiu laikytis kietesnės
pozicijos.

„Tarptautiniuose santy-
kiuose didesnė atsakomybė
visuomet tenka stipresniojo
partnerio pusei. Atsiprašymas
už avantiūristinę 1920 m. ge-
nerolo Želigovskio (Liucijus
Želigovskis vadovavo Vilniaus
užėmimo operacijai) įvykdytą
akciją – tai šansas simbolinėje
sferoje didesniajam partneriui
išteisti ranką Lietuvai”, - rašo

M. Wojciechowski.

Atsiprašymas už vadina-
majį Želigovskio maištą, kuris
privėdė prie Vilniaus atplė-
šimo nuo tuometės Lietuvos,
niekam nepakenks”, - pažymi
žurnalistas.

Jis taip pat kritikuoja
Lenkijos užsienio reikalų
ministro Radosław Sikorski
laikyseną Lietuvos atžvil-
giu. „Ministras Radosław
Sikorski teisingai užsimena
apie Lenkijai Lietuvos duotų
pažadų (dėl pavardžių rašybos
ir kitų lenkų tautinės mažumos
problemų) vykdymą. Tačiau
dar aštresnis kalbos ir poli-
tikos tonas neturi prasmės.
Be to, ką turėtume padaryti?
Surengti Lietuvos ekonomikos
blokadą? Paskelbti, kad nesau-
gosime jos padangės NATO
oro policijos misijos Baltijos
šalyse rėmuose?” - ironizuoja
M. Wojciechowski.

Anot jo, lenkams atsiprašy-
mas už Vilniaus krašto atplėši-

mą nebūtų skaudus. „Lenkijoje
šis įvykis nebekelia jokių emo-
cijų. Lietuvoje jis tebegadi-
na nuotaikas ir primena, kad
buvo laikai, kai lenkai prieš
lietuvius naudojo jėgą ir klastą.
Atsiprašymas už avantiūristinę
generolo Želigovskio įvykdytą
akciją – tai šansas simbolinėje
sferoje didesniajam partneriui
išteisti ranką Lietuvai ir paro-
dyti, kad supranta ir gerbia jos
jautrumą (Vilniaus krašto klau-
simui). Tačiau suprantu, kad tai
netelpa koncepcijos „būti kietu”
logikoje, naudojamoje Piotr
Skwiecinski ir tokių kaip jis”, -
reziumuoja M. Wojciechowski.

Prieštaringus vertinimus
Vilniaus krašto istorijos traktavime
kelia ir pats ministras R.
Sikorski. Dar prieš keletą metų
jis televizijos eteryje pareiškė,
jog lenkai nemano okupavę
Vilnių, kas sukėlė diplomatinį
skandalą. Tačiau savo
pozicijos oficialioji Varšuva
nepakeitė iki šiol.

TEISMAS SPRENDŽIA BYLĄ UŽ PARTIZANŲ GENOCIDĄ NUTEISTAM MARKELIUI BULATOVUI

Teismo medicinos ekspertai
nustatė, kad už Lietuvos partizanų
sunaikinimą kalėti nuteistas
Markelis Bulatovas gali suvokti
savo veiksmus ir neserga ligo-
mis, kurios įtrauktos į sąrašą,
dėl kurių gali būt atleistas nuo
bausmės vykdymo.

Lietuvos apeliacinis teis-
mas, nagrinėjantis nuteistojo
advokatės skundą, balandžio
18 dieną paskelbs, ar tenkina
advokatės skundą dėl jos gi-
namojo atleidimo nuo baus-
mės. Po Apeliacinio teismo
nutarties nuosprendis įsiteisės.
Realia laisvės atėmimo bausme
nuteistas ir greitai 85 metų su-
laukiantis M.Bulatovas buvo
paliktas laisvėje iki teismo
nuosprendžio įsiteisėjimo ge-
nocido byloje.

MGB agentui-smogikui
prokurorai buvo pareiškę kal-
tinimus dėl devynių lietuvių
nužudymo pokario metais
Ignalinos ir Švenčionių ra-
jonuose. Bylos duomenimis,
M.Bulatovas dalyvavo naiki-

nant Lietuvos gyventojus, nes
jie priešinosi sovietų okupa-
cinei valdžiai – veikė grupėje
su Lietuvos TSR Valstybės
saugumo ministerijos agentais.

Archyviniai dokumentai
liudija, kad Aido slapyvardį
turėjęs MGB agentas-smo-
gikas M.Bulatovas apsimetė
Lietuvos partizanų ir dalyvavo
1952-1953 metais Ignalinos ir
Švenčionių rajone sušaudant
devynis Lietuvos partizanus.

Nustatyta, kad 1952-ųjų
vasarą jis drauge su kitais
agentais-smogikais, apsimetęs
Lietuvos partizanų, Ignalinos
rajone keletą kartų buvo susi-
tikęs su į susitikimą iškviestais
„Vytauto” apygardos partiza-
nais. Susitikimų metu vieni
Lietuvos partizanai buvo nu-
žudyti, kiti – suimti ir perduoti
Pabaltijo kariniam tribunolui.

Taip pat nustatyta, kad
M.Bulatovas kartu su kitais
agentais dalyvavo ir 1953-ųjų
pavasarį Švenčionių rajone
vykusiame dviejų Lietuvos

partizanų nužudyme.

2010 metais Vilniaus apy-
gardos teismas M.Bulatovą
nuteisė septyneriems metams.
Nuosprendį apskundė nuteisto-
jo gynėja. Ji prašė atleisti nuo
bausmės.

Teismas paskyrė ekspertizę,
siekdamas išsiaiškinti, kokiomis
ligomis serga nuteistasis ir ar
dėl jų jam gali būti per sunku
atlikti laisvės atėmimo bausmę.
Teismo medicinos ekspertai
M.Bulatovui nustatė daugybę
nepagydomų ligų, tačiau nė
viena jų nėra įtraukta į ligų,
dėl kurių gali būti atleistas nuo
bausmės, sąrašą.

Valstybės kaltintojas,
Generalinės prokuratūros pro-
kuroras Alvydas Valiukevičius
po ekspertų išvadų paskelbimo
teismui sakė, kad skunde baus-
mė neginčijama.

„M.Bulatovo dalyvavimas
partizanų sunaikinime pilnai
įrodytas (...) Jis veikė tiesio-
gine tyčia, MGB nurodymu.
Bausmė nėra aiškiai per griežta,
ligos nepagydomos, (...) jis gali
suvokti savo veiksmus, skundą
atmeti kaip nepagrįstą ir palikti
nuosprendį”, – teismui sakė
prokuroras. M.Bulatovas teismo
posėdyje nedalyvavo. Jo žmona
teismui atsiuntė laišką, kuria-
me teigiama, kad sutuoktinis
posėdyje negali dalyvauti dėl
sveikatos būklės.

Nuteistojo gynėja advokatė
Raimonda Nesterovienė į teis-
mą prašė iškviesti apklausai
ekspertus, kad jie paaiškintų
savo išvadas, tačiau teismas šį
prašymą atmetė, teigdamas, kad
vertins turimą išvadą. *LRT*

Afganistane sužeista maždaug 33,000 karių ir 4,700 išsiųsti į namus dėl sunkių psichologinių sutrikimų. Kai kurių psichika nebekontroliuojama ir jie pradeda šaudyti nekaltus gyventojus. Daugeliui sugrįžusių į namus, jų dvasinės žaizdos gyja daug lėčiau negu kūno sužeidimai. Prisimename grįžusius iš Vietnamo karo, kurie niekada nebeįsijungė į normalų gyvenimą, tarpe jų buvo ir lietuvių. Kariai neslepia, kad jie vartoja narkotikus, o tai kelia pavojų ir sugrįžus į šeimas. Daugelis sugrįžusių karių negali rasti darbo. Jie nebesupranta realaus Amerikos gyvenimo., stebisi kaip čia nekariaujama.

Pagaliau vis dažniau pasigirsta balsų, kodėl Amerika pradėjo karą Afganistane ir su tūkstančiais psichiškai sužalotais kareiviais valstybė nebežinos ką su jais daryti. Ar ne laikas amerikiečiams palikti Afganistaną?

S. Tūbėnas

ATKURIAMOJO SEIMO DEPUTATŲ PROFESORIŲ MEČISLOVĄ TREINĮ PRISIMENANT (1941.10.01-2008-07-18)

Dr. Leonas Milčius, Raudondvaris

Straipsnio autorius dr. Leonas Milčius.

V. Valuckienės nuotr.

Dar praeitų metų spalio 1 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos - Atkuriamojo Seimo deputatui Aleksandro Stulginskio universiteto (toliau ASU) ekonomikos profesoriumi ir vienam iš reikšmingiausių atkurto Lietuvos tautininkų sąjungos valdybos narių Mečislovui Treiniui būtų sukakę 70 metų. Deja, šių metų vasarą jau sukaks ketveri metai, kai šviesios atminties profesoriaus neturime tarpe gyvųjų. Bet už tai liko jo dideli moksliniai darbai, parašytos monografijos, šimtai publicistinių straipsnių Lietuvos ir užsienio leidiniuose. Jo žmonos Elenos Treinienės iniciatyva, panaudojant nors nedidelę straipsnių dalį, buvo išleista knyga „Tautos ir jos žemės jungtis“, redaktorė Nijolė Grinevičiūtė. Knygą sudaro 6 skyriai, 258 psl. Nemažai straipsnių skirta lietuvių tautos, jos būvio analizei, tautininkų istorijai. Minint profesoriaus M.Treinio 70-tį, knyga buvo pristatyta universiteto mokslinėje konferencijos, o šių metų kovo 20 d. Lietuvos mokslų akademijoje (toliau LMA) kartu su Aleksandro Stulginskio universitetu ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubu surengta mokslinė konferencija „Tautos ir jos žemės jungtis prof. Mečislovo Treinio spaudiniuose“. Konferencijoje pranešimus perskaitė LMA tikrasis narys ASU profesorius Algirdas Motuzas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras dr. Eimantas Grakauskas, ASU Ekonomikos ir vadybos fakulteto katedros vedėja, prof. Vlada Vitunskienė,

Mykolo Romerio universiteto profesorius Alvydas Baležentis, pirmasis atkurto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras Vytautas Knašys, ASU prorektorius prof. Jonas Čaplikas, LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus Agrarinės ekonomikos ir sociologijos sekcijos pirmininkas prof. Antanas Poviliūnas ir kt. Pranešimą „Mečislovas Treinys – tautinės krypties politikas“ siūlome skaitytojams.

Tautinės krypties politikas

Kalbėti apie M.Treinį kaip nors kitaip, apskritai, yra neįmanoma, nes jis ėjo ne tik tautinės politikos kryptimi ar taku, bet tiesiu jam gerai žinomu keliu, kuriame ir yra palikęs pačius gražiausius pėdsakus, šio kelio ženklus. Išleistos knygos pavadinimas „Tautos ir jos žemės jungtis“ kalba apie tai, kad beveik lygiavertėmis dalimis bus kalbama apie tautą ir apie žemę, o dar konkrečiau – apie lietuvių tautą ir Lietuvos žemę, jos teritoriją, dabar esamą bei buvusią anksčiau. Manau, kad ne tik visą M.Treinio, kaip politiko veiklą, bet ir visą gyvenimą, visus jo darbus žymėjo pagrindiniai atskaitos taškai – lietuvių tautos praeitis, dabartis ir ateitis. Ne tik atsiradusios naujos galimybės, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, bet ir atsiradę nauji iššūkiai sudėtinguose pirmuose metuose, o dar daugiau vėliau, valstybei ir tautai įsijungus į ES valstybių gretas, kai bet kuri tauta susiduria su iki šio laiko nepažintomis globalizacijos grimasomis. Per 50 metų

įgytas atsparumas ir imunitetas rusifikavimui gali neapsaugoti nuo ne pačių geriausių moralinių nukrypimų, kito gyvenimo būdo ir kitų humanistinių vertybių įtakos. Net ir kalbos požiūriu mažai kas pasikeitė, tik vieną slegiančią kalbą pakeitė kita, ir dar ne viena.

Visas šias problemas ir grėsmes M.Treinys labai puikiai jautė, daug apie jas galvojo ir rašė. Nemažai savo minčių tautinės politikos klausimais yra palikęs parašytuose ir skelbtuose straipsniuose jau anksčiau, daug jų yra šioje knygoje, bet gal dar daugiau yra likę neišleistuose, neskelbtuose darbuose, buvusiuose Lietuvos tautininkų sąjungos, jos frakcijos Seime 1992-1996 metais pareiškimuose, Aukščiausios Tarybos – Atkuriamojo Seimo ir vėlesnio Lietuvos Respublikos Seimo stenogramose.

Kai pradėdi žiūrėti M.Treinio darbų palikimą tautos išlikimo klausimais, atrodo, kad pradarai didžiulę rašytinių lobių skrynį. Iš kitos pusės, pradėdi suprasti savo ribotumą, kad visų minčių neužčiuopsi, visų puslapių neatskleisi, nes tam truks ne tik laiko, bet gal dar daugiau išmanymo, kurio ne tu, bet jų autorius turėjo. Tad galiu paliesti tik kai kuriuos momentus, tikėdamas, kad dar bus žmonių, kurie prie M.Treinio darbų lietuvių tautos išlikimo klausimais sugrįš.

Nepabaigta knyga

Manau, kad vienu iš vertingiausių darbų tautiškosios politikos raidai galėjo tapti jo pradėta, bet taip ir nepabaigta knyga „Tautinė idėja politinių lūžių metais“, kurioje, pagal sudarytą turinį, turėjo būti tokie skyriai, kaip: Tautiškoji ideologija žvelgiant per dešimtmečių klotus; Lietuvių tautininkų sąjunga praradimų metais; Išpažinę radikalųjį tautiškumą; Saugoję tautą laisvai Lietuvai; Lietuvių tautinė idėja užatlantėje; Lietuvoje atgimusi, brandos nepasiekusi.

Mokslinės konferencijos bendras vaizdas.

V. Valuckienės nuotr.

Užsienio ir pilietybės politika

Prisiminkime keletą konkrečių atvejų. 1995 m. kovo 31 d., kalbėdamas Lietuvos Respublikos Seime, kokios užsienio politikos Lietuva turėtų laikytis, jis sakė, kad negali būti partinės, o dar labiau vienpartinės užsienio politikos, kad turi būti siekiama sutarimo ir atsižvelgta į gyvybinius Lietuvos ir lietuvių tautos interesus, o valstybės užsienio politika turi būti garbinga ir ori, ginanti tautos ir valstybės garbę. Jis klausė: „Ar skuboti mūsų vadovų žemi nusilenkimai, amžinos kaltės jausmo už svetimas nuodėmes eskalavimas kels mūsų prestižą pasaulyje? Ir pagaliau ar kels prestižą mūsų pačių akyse? Turbūt atsakymas vienas - ne-kels. Nekels prestižo ir politinės nuolaidos vertinant istoriją, kai pasirašomos tarpvalstybinės sutartys, kai daromi skuboti reveransai visuomeninėms kitų šalių organizacijoms ir beatodairiškai pritariama jų priekaištams. Ir čia kyla klausimas: ar taip nekuriamas ir ar mes patys sau nekuriamo mažos silpnos valstybės įvaizdžio mumyse?“.

O kalbėdamas apie visus pasaulyje išsibarsčiusius lietuvius jis sakė: „Tautos kultūriniai ir politiniai interesai negali būti dalomi ir skaidomi į savų lietuvių, gyvenančių Lietuvoje, interesus ir nesavų, t.y. gyvenančių už sienos, interesus. Ar tai būtų Gudijoje, Suvalkų krašte, pagaliau Sibire ar Kanadoje. Mūsų nuostata: **lietuvių kilmės asmenims - vienodas politinės, turtinės ir kitas teises**“. Taigi, jau tada M.Treinys ir Tautininkų frakcija siūlė visiškai kitaip ir į pilietybės klausimą. Skirti, kai ji suteikiama kitiems, kurie jos niekad neturėjo ir daugiau pagarbiau žiūrėti į Lietuvos piliečius, kurie dėl tam tikrų priežasčių yra išvykę už Lietuvos ribų. „Ir šiandien Lietuvoj nepasakoma, ar pasaulio lietuvių reikalai yra Lietuvos vidaus, ar užsienio politikos sfera. Negindami lietuvių interesų pasaulyje kai kam duodame iliuzijų, kad galima varyti antilietuvišką propagandą ir antilietuvišką politiką jau pačioje Lietuvoje“.

Riboti žemės pardavimą užsieniečiams

Tuo pačiu metu Seime ir Lietuvoje virė aštrios diskusijos dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47-ojo straipsnio keitimo, kuris iki to laiko ribojo užsienio piliečiams ir juridiniams asmenims nuosavybės teisę įsigyti žemę Lietuvoje. Profesorius M.Treinys ir LTS frakcija į tokius ketinimus žvelgė labai atsargiai ir reikalavo užtikrinti savų ūkininkų

(Nukelta į 5 psl.)

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

PRANAS GIRDŽIUS (1904-1970)
PETRONĖLĖ GIRDŽIUVIENĖ (G. 1911)

Ūkininkai, Dumšiškių kaimas, Raseinių rajonas
APDOVANOTI ŽŪVANČIŲJŲ GELBĖJIMO KRYŽIUMI (1998)

1965 metais Sajos Gotšteino šeima išvyko gyventi į Izraelį. Ir pradėjo plaukti laišakai į Dumšiškių kaimą bičiuliams Girdžiams. Susirašinėjimas nutrūko 1967 metais, po pergalingojo Izraelio karo prieš arabų valstybes, kai Sovietų Sąjunga nutraukė diplomatinius ryšius su Izraelio valstybe. S. Gotšteinas nenorėjo padaryti nemalonumų draugiškai šeimai. Juk vieną kartą Girdžiai jau rizikavo dėl jo savo gyvybėmis...

Jie buvo pažįstami dar nuo Nepriklausomybės laikų, kai drauge tarnavo kariuomenė-

je. Tad 1941 metų liepą S. Gotšteinas nedvejodamas atėjo pas Praną Girdžių prašytis paslepiamas. Kartu su juo buvo atėję dar šeši žmonės, kuriuos Girdžiai laikinai apgyvendino svirne. Suradę kitą prieglobstį, šešetas persekiojamųjų paliko Girdžių sodybą, o Saja Gotšteinas liko. Girdžių šeimoje augo šeši vaikai. Gotšteinas buvo vadinamas dėde Jonu, kad vaikai niekam neprasitartų. Miegodavo „svečias“ daržinėje, tvarte, kartais išeidavo pas kitus patikimus kaimynus... „Antrojo pasaulinio karo

metu nuo pat 1941-ųjų vasaros aš slapščiausi Dumšiškių kaime pas savo draugą Praną Girdžių. Girdžiai augino tris dukteris ir tris sūnus, ir visi padėdavo man slapstytis. Jų namus aš palikau 1945 metais, kai Lietuva buvo išvaduota nuo vokiečių okupantų. Visą savo gyvenimą liksiu dėkingas Girdžiams už išgelbėtą gyvybę. Jeigu įmanoma kuo padėti šiai puikiai šeimai, aš būsiu be galo dėkingas”, – taip rašė Saja Gotšteinas 1996 metų kovo mėnesį.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos”.

Girdžių vaikai su Gotšteinų šeima Palangoje, Š. Gotšteinas stovi (1962).

M.Treinio knygos „Tautos ir jos žemės jungtis” sudarytojai. Iš dešinės į kairę: ASU profesorius LMA tikrasis narys profesorius Algirdas Motuzas ir Elena Treinienė.

V. Valuckienės nuotr.

(Atkelta iš 4 psl.)
ATKURIAMOJO SEIMO...

pirmumą, o žemės pardavimą juridiniams asmenims, juo labiau užsieniečiams atidėti tolimai ateičiai, kol Lietuvos ūkininkai turės tas pačias ekonomines sąlygas ir galimybes, kaip ir Vakarų šalių ūkininkai. Net ir tada **ES šalių piliečiams žemės įsigijimas nuosavybės teise turėtų būti reglamentuojamas griežtais įstatymais, kiekvienam atvejui taikant atskirą Seimo nutarimą.** Praėjus septyneriems metams, šiandieninėje situacijoje, **Lietuvos ūkininkai vis dar tebėra diskriminuojančiose sąlygose.** Taigi, tada išsakyti nuogastavimai buvo teisingi, o iškelti reikalavimai, apribojimai, tebėra aktualūs ir dabar.

Dėl Lietuvos ir Lenkijos sutarties

1994 metų spalio 13 d. Lietuvos Respublikos Seime buvo rengiamasi ratifikuoti „Draugiškų santykių tarp Lietuvos ir Lenkijos sutartį”. Prieš šios sutarties ratifikavimą, kaip neužtikrinančios Lietuvos ir lietuvių tautos pagrindinių

interesų labai griežtai pasisakė visi LTS frakcijos nariai. Jai nepritarė Vilniaus krašto lietuvių sąjunga, „Vilnijos” draugija bei sudarytas Visuomeninis komitetas dėl Lietuvos – Lenkijos sutarties. Sutarties svarstymo metu M.Treinys kalbėjo: „Lietuvos ir Lenkijos istorija gerokai susipynusi. Praeityje jau būta nemažai sutarčių: Krėvos, Horodlės, Liublino, Suvalkų ir dar kitų. Deja, jos visos buvo nepalankios Lietuvos valstybingumo raidai ir per jas Lietuva prarado dalį etninių žemių, dalis lietuvių tautos buvo asimiliuota. Ypač komplikuoti lietuvių-lenkų santykiai buvo tarpukario metais Lenkijai okupavus ir aneksavus Lietuvos sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą. Dabar mūsų tautų santykiuose verčiamas naujas lapas, einama prie naujos politinio starto linijos. Yra proga pasakyti istorinę tiesą, atsikratyti dviprasmiškos politinės naštos. Deja, netikusi tradicija tęsiasi, ir aptariamoje sutartyje gausu nutylėjimų, dviprasmiškumo, **gausu Lietuvos nuolaidų kitai pusei.** Paminėsiu du momentus: pirmas - dėl požiūrio į Lietuvos valstybės vientisumą ir antras - dėl požiūrio į

tautines mažumas.

Preambulės 8 punkte patvirtinama, cituoju: „viena kitos dabartinių teritorijų su sostinėmis Vilniumi ir Varšuva vientisumas dabar ir ateityje”. Kartoju, „dabar ir ateityje”. Iš to kai kas padarys išvadą, kad nepriklausomybės metais Vilnius ir Rytų Lietuva teisėtai priklausė Lenkijai, kad visa želigovskiada - teisėtas dalykas, Litwa Srodkowa taip pat teisėtas, o visos neigiamos pasekmės Lietuvai yra mūsų pačių kaltė ir reikalas. Beje, ši nuostata svarstant sutartį Lenkijos Seime įvertinta kaip lenkų esminis pasisėkimas.

***Sutarties 13 straipsnyje užfiksuotas** Lietuvai ypač nepalankus tautinės mažumos traktavimas, visai neatsižvelgta į skirtingus kelius, kuriais formavosi lietuvių ir lenkų tautinės mažumos. Juk dauguma Lenkijos lietuvių gyvena savo etninėse žemėse, likusiose už Lietuvos Respublikos ribų, o Lietuvoje gyvenantys lenkai ar kiti lenkiškai kalbantys asmenys yra ankstesnių nelygiaverčių sutarčių ir jėgos politikos istorinis rezultatas. Be to, tautinių mažumų teisių realizavimo mechanizmas, kuris yra aptariamas sutartyje, daug labiau palankus lenkams negu lietuviams.*

*Taigi Lenkijos diplomatai pateikė dar vieną pamoką lietuvių diplomatomams. **Todėl Tautininkų frakcija pirmiausia kritikuoja Lietuvos valstybės vadovus ir derybininkus už jų nesugebėjimą apginti istorinės tiesos ir teisėtų gyvybiškų Lietuvos interesų.** Mes pasisakome už bendradarbiavimą su Lenkijos Respublika, už bendradarbiavimą su lenkų tauta, tačiau pasisakome prieš šitokio turinio sutartį ir kviečiame, prašome, kad re-*

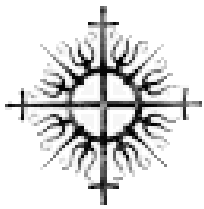
zultatai būtų fiksuoti vardiniu balsavimu. Jis siūlė prisiminti Mikalojaus Radvilos žodžius, pasakytus Liublino Seime peršant Lietuvai nelygiavertę uniją: „Geriau nusikirsti ranką negu pasirašyti kokią nors savo krašto skriaudą.” Taip kalbėjo bajorų laikais. Deja, mūsų laikais bajorai išnyko.”

Tada sudarytos nelygiavertės sutarties rūgščius vaisius Lietuvai matome ir šiomis dienomis, kai Varšuvos ne tik eiliniai politikai, bet ir pirmieji asmenys vis įžūliau kišasi į Lietuvos vidaus reikalus, nurodinėja kokie įstatymai turi būti priimami, kad kuo greičiau būtų sudaromos sąlygos faktiniam Rytų Lietuvos galutiniam sulenkinimui. Netoli tas laikas, kai bus sudaroma nauja sutartis. Nesunku spėti, kad Lenkija iškels dar daugiau ultimatyvių reikalavimų. Ar tada rasis Lietuvoje politikų turinčių tvirtesnį tautinį stuburą negu akivaizdžiai matome, kad buvusios LTS frakcijos ir profesorius M.Treinio nuogastavimai buvo pagrįsti. Bloga sutartis yra blogiau už jokią sutartį.

Saugoti lietuviškumą Karaliaučiaus krašte

Nepaprastai daug žinių M.Treinys buvo sukaupęs Karaliaučiaus krašto ir ten gyvenusių bei tebegyvenančių lietuvių klausimais. Todėl neatsitiktinai jis parengė ir 1995 m. gegužės 18 d. keturių opozicinių frakcijų vardu pateikė svarstyti rezoliuciją **„Dėl lietuviškumo išsaugo-**

jimo Karaliaučiaus krašte”. Rezoliucija buvo siekiama, kad būtų parengtos ir priimtos priemonės kurios leistų išsaugoti atmintį apie išnykusias lietuviškumo apraiškas, t.y. istorinės, kultūrinės praeities, asmenybių, memorialinių vietų, muziejų, turint omenyje Donelaičio, Vydūno, ir elementarius kitus dalykus, kas ir pradėta daryti, bet nepakankamai. Taip pat buvo raginama remti pastangas išsaugoti dabar krašte gyvenančių lietuvių tautinę tapatybę: mokyklas, spaudą, vaikų darželius ir kitus dalykus. Buvo siūloma dirbti ne stichiskai, bet Vyriausybei parengti atitinkamą programą. Taip pat buvo siūloma parengti ir priimti kitą dokumentą dėl Mažosios Lietuvos etninių lietuvių atminimo dienos įteisinimo. Tačiau pateiktai rezoliucijai tuometinis Seimas nepritarė. Ir tai buvo ne vienas M.Treinio parengtas dokumentas, kuriuo buvo siekiama išsaugoti lietuviškumą mūsų etninėse žemėse. Pabaigoje sugrįžkime į knygą „Tautos ir jos žemės jungtis”, kurioje M.Treinys įspėja apie grėsiantį pavojų susvetimėti savo tautoje, susiskaldyti į ideologines interesų ir kitokias celes, kas būtų dar pavojingiau negu juodžiausiais carizmo ar bolševizmo dešimtmečiais. Lyg priesaiką jis palieka **asmens, tautos ir valstybės** savo žemėje jungtį, kurioje visos dalys yra lygiavertės ir svarbios. Ar bus šios tiesos laiku Lietuvos politikų suprastos ir priimtos, parodys ateitis. Bet nuo to, tik nuo to priklausys lietuvių tautos, o gal ir visos Lietuvos kaip valstybės likimas.

PRELATAS EDMUNDAS J. PUTRIMAS

Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) Delegatas
užsienio lietuvių katalikų Sielovadai

1 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1, CANADA
tel: (+1) 416 - 233 -7819 ♦ faks: (+1) 416 - 233 -5765
el. paštas: putrimas@sielovada.org ♦ Interneto svetainė: www.sielovada.org

Brangūs broliai ir seserys Kristuje,

Socialinė žiniasklaida, kaip Facebook, Twitter, blog'ai, podcasts, video ir dalinimasis nuotraukomis, yra žymiai pakeitus bendravimo ir susisiekiimo būdą organizacijoms, bendruomenėms bei individams. Dabartinės žinios, mintys, net ir gandai, pasklinda po pasaulį akimirksniu. Socialinė žiniasklaida sudaro sąlygas pasidalinti mintimis su kitais, sustiprina santykius ir sujungia su plačiu pasauliu. Tačiau, kyla ir sunkumai: pvz., jei silpnas saugumas, tai būna pažeistas privatumas, plinta klaidinga informacija, kuri, savo ruožtu, gali sunaikinti žmonių reputaciją, šmeižti jų tikėjimą ar net sukelti spaudimą pakeisti organizacijų tikslą. T. Nico dal Molino rašė straipsnyje "Atrasti savąjį palaiminimą" (Bernardinai.lt/2012-02-02) „... Žaibo greitumu plinta gėdos kultūra, propaguojanti požiūrį, kad jei nesi toks kaip kiti, nesi kitų pripažintas, didžioji masė tave neišvengiamai „ekskomunikuos“. Šiai kultūrai talkina spartėjantis negatyvizmas..."

„Deja, šiais laikais kai kuriems katalikams tapo norma kritiškai „pasirinkti“ ką tikėti ir kaip tikėjimą praktikuoti. Popiežius Benediktas XVI vadina šią praktiką „relatyvizmo diktatūrą“ – formą, kuri nepripažįsta nieko galutinai ir kurių standartus sudaro vien tik savo ego ir troškimai" (Popiežius Benediktas XVI, 2005 m. konklavos pamokslo įvadas). **Lietuviai, kurie pergyveno nacių ir sovietų puolimus, supranta, kokia neigiama diktatūros ideologija, kuri bandė pavergti mūsų tautinį tapatumą, panaikinti mūsų šalį ir net prieštaravo Katalikų Bažnyčiai, pašalino tikėjimo laisvę.** Šv. Paulius, kuris pats persekiojo krikščionis (Apd 9:1-3, 22:2-6), patyręs Prisikėlusio Kristaus viziją atsivertė ir tapo Tautų apaštalu (Apd 9:1-22; 22:1-16). Šiandien skaitydami jo laiškus Naujame Testamente, suprantame, kad šv. Paulius niekada neatskyrė tikėjimo troškulio nuo Bažnyčios. Net ir Palaimintasis Jurgis Matulaitis rašė savo dienoraštyje, „Duok, Dieve, kad dėl Tavęs ir Tavo Bažnyčios dar daugiau galėčiau dirbti, vargti ir kentėti. Duok, kad sudegčiau nuo darbo kaitros ir meilės ugnies dėl Tavęs ir Tavo Bažnyčios" (1913.04.05), išreišdamas mūsų asmeninio dvasingumo ryšį, jungiantį mus su Kristaus mistiniu kūnu – su Bažnyčia.

Jėzus taip pat turėjo problemų su korupcija, grasino „nugriauti šventyklą ir pažadėjo ją atstatyti per tris dienas" (Jn 02:19). Tačiau, Jis niekada nereikalavo išardyti žydų tikėjimo praktikos. Kitaip tariant, Jėzus atėjo ne panaikinti įstatymą, tačiau jį įvykdyti (Mt 05:17). Kristaus meilėje nuodėmingam pasauliui randame mūsų Bažnyčios pradžią, mūsų sakramentų šaltinį, žmogaus istorijos supratimą ir viltį amžinajam gyvenimui. Jo kunigystėje, Jo aukoje ant kryžiaus, Jo prisikėlime išaugo mūsų religinės apeigos, kurias Bažnyčia mums perduoda, tęsdama Kristaus atpirkimo darbą.

Netrukus mes, tikintieji, švėsime šv. Velykų Tridienį, pradėdami Didžiojo ketvirtadienio Paskutinę vakariene, Didžiojo penktadienio aistra ir nukryžiuojimu, o baigsime mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimu Velykų sekmadienį. Lai šis laikotarpis nelieta tik socialiniu susitikimu, bet suteikia mums dvasinį atnaujinimą ir gilesnį supratimą, kad visi mes esame dalis Bažnyčios – prisikėlusio Kristaus bendruomenės.

Linkiu Jums palaimintų ir linksmų šv. Velykų!

prel. Putrimas

KGB LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS IŠVAKARĖSE

VLIK'AS SOVIETINIO SAUGUMO AKIMIS

Doc. dr. Arvydas Anušauskas

Spausdiname jo sutrumpintą „Du KGB slaptosios veiklos aspektai“ studiją.

I.

VLIK'as sovietinio saugumo akimis. Visai KGB sukurta sistemai buvo būdinga savo politinius priešininkus suprasti gana primityviai, pagal komunistinės ideologijos schemas. Antra vertus, kiekvienas sovietinei valdžiai priešiškę jėgų organizacinis krustelėjimas, kiekvienas kovotojų dėl Lietuvos išlaisvinimo susitelkimas, kiekvienas jų veiksmas būdavo tuojau pat įvertinamas. KGB metodų įvairovę ir kaitą pakankamai gerai atspindi slaptoji veikla prieš Vyriausiąją Lietuvos išlaisvinimo komitetą (toliau – VLIK'as). Būtina suvokti, jog VLIK'o veikla visuomet buvo sekama ir buvo išnau-

dojama kiekviena galimybė sukompromituoti aktyvius organizacijos dalyvius – ir kaip asmenis, ir kaip Lietuvos laisvinimo proceso dalyvius.

Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas buvo sekamas kelias dešimtis metų. **Visa sekimo medžiaga sukaupta dvidešimt viename bylos tome.** Pagrindinis VLIK'o tikslas buvo suvoktas labai aiškiai – „Lietuvos suverenios valstybės atstatymas“. Nors karo metais VLIK'as ir jį sudarančių organizacijų nariai aktyviai dalyvavo antinacinėje kovoje, bet tai buvo už KGB schemos sampratų ribų, nes KGB savo sampratą grindė viena teze: „Dauguma VLIK'o funkcionierių aktyviai

bendradarbiavo su vokiečiais ir rėmė juos kuriant ginkluotus nacionalistinius junginius kovai su puoliančia sovietine kariuomene“. VLIK'o veikėjus apibūdindamas kaip vokiečių bendrininkus kolaborantus, vėliau – kaip amerikiečių žvalgybos agentus, KGB manė, kad to pakanka VLIK'ui sukompromituoti.

1964 m. VLIK'as suvienijo penkiolikos politinių organizacijų atstovus. Jas KGB vertino kaip „neturinčias lietuvių emigracijoje jokios realios jėgos“, bet jų veikla kaip ir anksčiau labai domėjosi. Pirmiausia dėmesio objektais tapdavo aktyviai veikiančios institucijos bei jų vadovai: VLIK'o valdyba (nuo

Lenkijoje gyvena 56 tūkst. Lietuvoje gimusių žmonių, rodo paskelbti surašymo duomenys. „56 tūkst. žmonių deklaravo gimę Lietuvoje. Tai turbūt daugiausia garbaus amžiaus žmonės, kurie pokario metais emigravo iš Lietuvos“, - sakė

Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Jonas Vydra. Jo teigimu, pirmajame pranešime apie preliminarinius surašymo rezultatus Lenkijoje gyvenančių lietuvių skaičius nenurodomas. Šių duomenų tikimasi iki metų vidurio. **LRT**

1979 m. buvusi Vašingtone), Tautos fondas (Niujorke) ir kt. KGB dėmesį ypač paskatino suaktyvėjęs okupuotos Lietuvos klausimo kėlimas R. Reagano administracijos valdymo metu. Saugumiečius domino kontaktų su JAV kongresmenais užmezgimas, ryšiai su Europos saugumo konferencijos Madride dalyviais, okupuotų Baltijos valstybių klausimo kėlimas Europos parlamente. Pastarajame 1983 m. priėmus rezoliuciją, siūlančią Baltijos šalių klausimą svarstyti SNO dekolonizacijos komisijoje, VLIK'o pirmininkui dr. Kaziui Bobeliui 1982 m. Australijoje išgavus aukštų valstybės pareigūnų patvirtinimą, kad jie nepripažįsta Lietuvos okupacijos, tarptautinėje arenoje vėl nuskambėjo Lietuvos vardas. Savo ruožtu KGB darė viską, kad taip neatsitiktų.

VLIK'o sekimo ir kompromitavimo būdai. Visi aktyvūs VLIK'o nariai buvo sekami ne vienerius metus. 1979 m. kovo mėn. VLIK'o valdybos pirmininku išrinkus buvusį (1970–1978 m.) Amerikos lietuvių

tarybos (toliau – ALT) pirmininką K. Bobelį, jam jau buvo sudaryta sekimo byla „Povstanec“ („Sukilėlis“). Kitiems aktyviems VLIK'o veikėjams taip pat buvo sudarytos atskiros bylos: buvusiam valdybos pirmininkui Kęstučiui Valiūnui – byla „Plunksna“, vicepirmininkui Liūtui Griniui – byla „Prezidentas“, buvusiai valdybos sekretorei Vaivai Vėbraitei-Gust – byla „Nadežda“ („Viltis“), vicepirmininkui Jokūbui Stukui – byla „Vjun“ („Vikruolis“), lietuvių jaunimo sąjungos nariui Viktorui Nakui – byla „Koordinatorius“. Nors KGB guodėsi tuo, jog VLIK'ą sudarančių organizacijų narių skaičius objektyviai mažėja dėl jų amžiaus ir „krinta VLIK'o prestižas tarp eilinių emigrantų“, tačiau tai nepalengvino jam užduoties. Dėl VLIK'o vadovų nuostatos nebendradarbiauti ir nepalaikyti jokių kontaktų su sovietinės Lietuvos atstovais ir didelio VLIK'o narių amžiaus vidurkio įsiskverbti į šią organizaciją KGB negalėjo. **(Bus daugiau)**

CHICAGO, IL

Vyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju 25-mečio išskilmėse vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (2700 W. Lithuanian Plaza Court, Chicago, IL) gegužės 27 d. 3:30 val. p. p. šv. Mišias koncelebruos Čikagos arkivyskupas kardinolas Francis George, OMI, vikariato vyskupas Andrew R Wypych, Marijonų vienuolijos vicegenerolas kun. Joseph Roesch, MIC, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios administratorius kun. Jaunius Kelpšas, tėvas Tomas Miliauskas, MIC ir kiti kunigai, tarnaujantys Čikagos Vidurio Vakarų parapijose. Šv. Mišiose giedos lietuvių meno ansamblis „Dainava“, vadovaujamas Dariaus Polikaičio, dalyvaujant Ričardui ir Giedrei Sokams.

Simpoziumas, skirtas vyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju 25-mečiui, vyks sekmadienį, birželio 3 d., 1 val. p. p. laikraščio „Draugas“ redakcijos patalpose. Daugiau informacijos galima gauti Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonijoje tel. 773-776-4600.

BUS ATLIEKAMI KONSULINIAI VEIKSMAI

Gegužės 17-18 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York rengia konsulinių pareigūnų išvykstamąją misiją **St. Petersburg** (Floridos valstija, JAV), o gegužės 20 dieną – **Atlantoje** (Georgia valstija).

Floridoje aptarnavimas vyks Lietuvių klube, adresu 4880 46th Avenue North, St. Petersburg, Florida, 33714. Atlantoje aptarnavimas vyks **Lietuvos Respublikos garbės konsulate Atlantoje**, adresu 1202 Lexham Dr., Marietta Georgia, 30068.

Konsulinių misijų metu bus priimami Lietuvos piliečių prašymai dėl pasų keitimo ir išdavimo, asmens grįžimo pažymėjimų, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, konsulinės registracijos. Taip pat bus priimami prašymai dėl Lietuvos pilietybės.

Užsiregistruoti dėl konsulinių paslaugų ir dėl išsamesnės informacijos prašome skambinti į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke tel. 1 212 354 7840 arba rašyti el. paštu ny@urm.lt.

Paskutinį kartą konsulinė misija Floridoje buvo surengta 2011 m. kovo, o Atlantoje – gegužės mėnesį.

LR gen. konsulatas NY inf.

Poezijos ir muzikos vakaras, pristatant poeto Roberto Danio poezijos knygą „Būsiu paukštis“, įvyko kovo 24 d., Pasaulio lietuvių centre, Dailės muziejaus salėje, Lemont, IL.

Apie knygos išleidimą kalbėjo viešnia iš Lietuvos, jos iliustratorė dailininkė Sigutė Ach.

Poeto eiles skaitė Klaipėdos dramos teatro aktorė Julija Sakalaitė, Alma Preisaitienė, Saulius Malakauskas ir Ernestas Lukoševičius.

Programos metu šoko

Poezijos vakaro organizatorė Ramutė Strauka, dailininkė Sigutė Ach ir poeto motina Rūta Ona Danienė.

Rimantas Pažameckas, Paulius Jankauskas ir Ričardas Sokas dainuoja jų poeto eilėms sukurtas dainas.

Donato Soko nuotraukos

NEW YORK, NY

PAMINĖTOS 1949 METŲ KOVO 25-28 D. TRĖMIMO AUKOS

2012 m. kovo 25 d., sekmadienį, Lietuvos generalinis konsulas Niujorke, atsiliepdamas į Europos Parlamento narių, UNITAS fondo bei Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti kvietimą, pakvietė Niujorko apygardos lietuvius į Niujorko švč. Mergelės Marijos apreiškimo parapiją paminėti 1949 metų kovo trėmimų pradžią, kai per kelias dienas iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos buvo išstremta beveik 100 tūkstančių žmonių, daugiausia moterų ir vaikų. Minėjimo metu kalbėjęs ge-

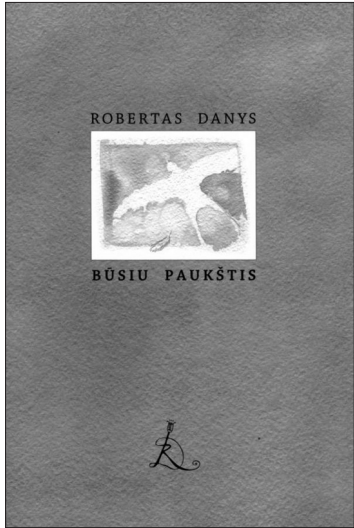
neralinis konsulas Niujorke **Valdemaras Sarapinas** pažymėjo, kad Stalino valdymo metu kariška prievarta į Sibiro platybes buvo išstremta daugiau kaip 220 tūkstančių nekaltų žmonių – inteligentų, ūkininkų, karininkų, inžinierių, mokytojų, gydytojų, politikų, visuomenės veikėjų, tarp kurių buvo ir antrasis Respublikos Prezidentas Aleksandras Stulginskis, Seimo Pirmininkas Konstantinas Šakenis, Ministras Pirmininkas Pranas Dovydaitis, ministrai, mokslininkai, kunigai, rašytojai. Pasak V.Sarapino, sunku net

įsivaizduoti, kokią baisią žalą trėmimai padarė mūsų tautos genofondui, tautinei savimonei, kultūrai, nes pirmiausia tremtis palietė šviesiausius mūsų protus, labiausiai išsilavinusius, pasiturinčius, visuomeniškai aktyvius žmones, „Juk buvo siekiama sunaikinti ištisas šeimas, taip sunaikinti jų išmintį, jų sukaupą patirtį visuomeninę bei kultūrinę įtaką“, - sakė jis. Nepaisant to, kad nuo tų baisių įvykių jau prabėgo kelios dešimtys metų, generalinis konsulas gausiai susirinkusiems Niujorko lietuviams kvietė niekada jų nepamiršti. „Tikiu, kad joks laikas nėra pajėgus ištrinti tai iš mūsų atminties – mes negalime

DAINUOJAMOSIOS POEZIJOS VAKARAS

Poeto mama Ona Rūta Danienė dėkoja už jos sūnui surengtą jo kūrybos vakarą.

Robertas Danys. Būsiu paukštis: poezijos rinktinė. – Vilnius: Nieko rimto, 2011. – 600 p. Robertas Danys (1963-2008) – poetas, dažnas tarptautinio poezijos festivalio „Poezijos pavasaris“ svečias bei dainuojamosios poezijos gerbėjas. 1981 m. R. Danys baigė Vilniaus Salomėjos Nėries vidurinę mokyklą. 1986 m. Vilniaus universitete baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijas. Po universiteto baigimo iki pat mirties dirbo įvairiose mokyklose bei vaikų prieglaudose, buvo Vilniaus Pedagoginio universiteto dėstytojas, vedė šiuolaikinės poezijos seminarus. Nuo 1996 m. R. Danys dalyvavo Lietuvos rašytojų sąjungos veikloje. Respublikinėje spaudoje poeto kūryba pirmą kartą pasirodė dar jam esant moksleiviu – 1979 m. 1992 m. R. Danys išleido savo pirmąją poezijos rinkinį „Pavėlavusi knyga“. 1999 m. išleista antroji knyga „Vienatvės para“, o 2006 m. trečioji – „Dvylika meilės paukštelių“. Kaip teigė poetas, jo mokytoja – meilė, o svarbiausia kūryboje – nuoširdumas, tad tiek pirma, tiek ir kitos dvi knygos neša šią poeto žinią. „Būsiu paukštis“ – paskutinė R. Danio poezijos knyga, apimanti visus tris poezijos rinkinius ir naujus, dar neskelbtus eilėraščius iš poeto rankraščių. Gamta, knygos ir kitų žmonių laimė užpildė trumpą poeto gyvenimą. R. Danys mirė 2008 m. rugsėjo 15 dieną. Pasak gero jo draugo poeto Aido Marčėno, „numirė taip, kaip ir gyveno – gražiai ir viešai. Jis išdalijo savo širdį – ir tai šiuo atveju nėra romantiškai banalus frazeologizmas, tai pats tikriausias realizmas“. *bernardinai.lt*

leisti susidaryti užmaršties ir nejautrumo erdvei“, - kalbėjo V. Sarapinas. Į ateitį jis kvietė žvelgti su tikėjimu ir viltimi, kad baisūs 1941-ųjų birželio 14-osios ir 1949-ųjų kovo 25-osios įvykiai niekada nepasikartos. Renginio metu tremtiniais atminti buvo uždegtos žvakutės, Gavėnios programą atliko iš Lietuvos atvykę Katalikų bendruomenės „Gyvieji Akmenys“ atstovai - Rūta ir Antanas Šalaševičiai bei Birutė ir Augis Markauskai.

LR URM inf.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos ministras pirmininkas Andrius Kubilius sveikina Lietuvos žmones mūsų valstybės narystės NATO aštuonerių metų proga. „Per aštuonerius narystės NATO metus ne sykį įrodėme, jog esame patikimi partneriai. Drąsiai dalyvaujame NATO diskusijose ir tarptautinėse operacijose, tarp jų – ir Afganistane. Pavyko atkreipti NATO šalių – mūsų sąjungininkių – dėmesį į tokius tarptautinio saugumo aspektus, kaip valstybių finansinių sistemų saugumas, energetinis saugumas. NATO valstybių lėktuvai patikimai saugo Baltijos šalių oro erdvę. Esu tikras, kad per aštuonerius narystės NATO metus kiekvienas galėjome įsitikinti šio Lietuvos pasirinkimo privalumais” – spaudai išplatintame pranešime sako premjeras A.Kubilius. Vyriausybės vadovas pažymėjo, kad narystės NATO metinių proga šiandien prie Vyriausybės iškelta NATO vėliava. Pasak Premjero, ji – mūsų saugumo, pasitikėjimo mumis vėliava. „Tikiu, kad nuo šiol kelsime ją kasmet, neslėpdami pasididžiavimo savo valstybe”, – kalbėjo A. Kubilius.

Kovo 27 d. Lietuvos generaliniame konsulate New York lankėsi Japonijos generalinis konsulas New York amb. **Shigeyuki Hiroki**. Pagrindinis vizito tikslas – padėkoti Lietuvos žmonėms už paramą ir maldas Japoniją ištikus cunamiui 2011 m. kovo 11 d. Ambasadorius S. Hiroki taip pat labai dėmėjosi Lietuvos karių veikla Afganistano Goro provincijoje bei dėkojo už jų paramą kartu dirbantiems Japonijos civiliams pareigūnams. **Lietuvos generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas** padėkojo kolegai už didžiulę paramą, kurią Japonija skiria Goro provincijai Afganistane atkurti. Amb. S.Hiroki prieš paskyrimą į dabartines pareigas dvejus metus dirbo Japonijos ambasadoriumi Afganistane ir daug bendravo su Lietuvos kariais bei civiliais pareigūnais (Goro provincijoje jis lankėsi penkis kartus). Pasak jo, teko ne kartą įsitikinti aukšta Lietuvos karių kompetencija bei profesionalumu. Susitikimo metu buvo aptartos ir kitos aktualijos - ekonomika, kultūriniai projektai.

Rusijos ambasadoriui Lietuvoje Vladimir Čchikvadzė įteikta protesto nota dėl Lietuvos oro erdvės pažeidimo. Kovo 29-ąją Rusijos diplomatai įteikė užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius. Kovo 27-osios vakarą, 7.17-7.19 val. vak., buvo užfiksuotas Lietuvos oro erdvės pažeidimas - Rusijos karinis orlaivis „Su-27” ties Vištyčiu 12 km įskrido į Lietuvos teritoriją, apsisuko ir grįžo atgal į Rusijos Karaliaučiaus sritį. Rusijos Užsienio reikalų ministerijai adresuotoje notoje atkreiptas dėmesys į šį faktą ir reiškiamas griežtas protestas. Ambasadoriaus paprašyta užtikrinti, kad tokie incidentai ateityje nesikartotų.

Lenkijos užsienio reikalų ministras Radoslaw Sikorski kovo 29 d. pareiškė, kad santykiuose su Lietuva tikisi „naujo atsivėrimo” po Seimo rinkimų susiformavus kitai Vyriausybei, o Varšuvos santykius su Latvija ir Estija pavadino puikiais. R.Sikorski ne kartą yra kritikavęs Lietuvos valdžią dėl lenkų tautinės mažumos padėties. Varšuva remia vietos lenkų politikus, kurie reikalauja, kad lenkiškais rašmenimis būtų galima rašyti pavardes dokumentuose ir vietovardžių pavadinimus, bei ragina atšaukti Švietimo įstatymo pataisas. Lietuvos Vyriausybė priekaištus atmeta, sakydama, kad švietimo srityje lenkams sudarytos geriausios sąlygos pasaulyje už Lenkijos ribų mokytis gimtąja kalba, o naujasis Švietimo įstatymas tik artina Lietuvą prie Europos ir pačios Lenkijos standartų.

Lietuvos Generalinė prokuratūra šią savaitę išdavė Europos arešto įsakymus Boleslovui Makutynovičiui ir Vladimirui Razvodovui, kurie įtariamieji byloje dėl SSSR Vidaus reikalų ministerijos Vidaus kariuomenės Vilniaus Ypatingos paskirties milicijos būrio, vadinamojo OMON’o, įvykdytų nusikaltimų prieš Lietuvos Respubliką. Šių metų kovą Vilniaus apygardos prokuratūra kreipėsi į Rusiją su teisinės pagalbos prašymu dėl įtariamųjų Boleslovo Makutynovičiaus ir Vladimiro Razvodovo gyvenamųjų vietų nustatymo. Buvo prašoma įteikti įtariamiesiems Vilniaus m. 1 apylinkės teismo nutartis, pasiūlyti jiems atvykti į Lietuvą duoti parodymus apie pareikštus įtarimus ir dalyvauti procese.

Praėjusių metų gruodį Vilniaus m. 1 apylinkės teismas pripažino šiuos omonininkus įtariamaisiais dėl bendrininkavimo subūrus, vadovavus ar koordinavus organizuotos grupės nusikalstamai veiklai, dėl tarptautinės teisės draudžiamo elgesio su žmonėmis, kai vykdant valstybės politiką, dideliu mastu arba sistemingai užpuolė, žudė civilius arba sunkiai sutrikdė jų sveikatą, ir dėl tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais. Už šiuos nusikaltimus netaikomas senaties terminas, o didžiausia numatyta bausmė - laisvės atėmimas iki gyvos galvos. Vilniaus m. 1 apylinkės teismas yra paskyręs įtariamiesiems kardomąją priemonę - suėmimą, o šių metų vasarį paskelbta jų paieška.

ELTA, LR URM, LRT

RUSIJA ATVIRAI PALAIKO SERBIJĄ KOVOJE DĖL JT POSTO

Rusija atvirai pareiškė nepalaikanti buvusios Sovietų Sąjungos narės Lietuvos, kuri siekia aukšto posto Jungtinėse Tautose (JT). Dėl 193 šalių sudarančios JT Generalinės Asamblėjos pirmininko posto **varžosi Serbija ir Lietuva**. Abi šalys siekia 12 mėnesių pirmininkauti Generalinei Asamblėjai, įskaitant vadovavimą per rugsėjį vyksiantį kasmetį pasaulio vadovų susitikimą New York. JT Generalinė Asamblėja neturi realios valdžios, jos sprendimai yra tik rekomendacijos, neturinčios teisinių padarinių.

Lietuvos ambasadorius JT Dalius Čekuolis ir Serbijos užsienio reikalų ministras Vuk Jeremič siekia Generalinės Asamblėjos pirmininko kėdės, kuri dabar priklauso Kataro ambasadoriui JT Nassir Abdulaziz al-Nasser. Jeigu nė vienas kandidatas nepasitrauks, birželį jų laukia retai vykstantis slapstas balsavimas Generalinėje Asamblėjoje.

Tradiciškai Asamblėjos pirmininkas renkamas iš penkių JT priklausančių šalių regionų grupių. 2012-2013 metais atėjo laikas Rytų Europos grupei.

Šio mėnesio pradžioje žurnalistams New York D. Čekuolis ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis neslėpė pasipiktinimo dėl Serbijos kandidatūros į šį postą. Lietuva dar 2004-aisiais buvo pranešusi, jog sieks Generalinės Asamblėjos pirmininko kėdės. „Atėjo laikas ir mums prisistatyti”, - teigė A. Ažubalis. Pasak jo, D. Čekuolio patirtis einant Ekonominės ir socialinės tarybos - vienos iš šešių pagrindinių JT organų - pirmininko pareigas davė didelės naudos siekiant šio posto.

Serbija, kuriai neseniai buvo suteiktas Europos Sąjungos kandidatės statusas, tik neseniai iškilo po daugiau nei dešimtmetį trukusios izoliacijos po Balkanų karų 1990-aisiais. „Tai pirmas kartas, kai Serbija pateikė prašymą dėl posto JT, - interviu „Reuters” sakė V. Jeremič. - Visos kitos šalys iš mūsų regiono turėjo galimybę vadovauti ar eiti svarbias pareigas Saugumo Taryboje ar Generalinėje Asamblėjoje”.

V. Jeremičius pastaraisiais metais buvo pastebėtas JT, kai tvirtai gynė Serbijos poziciją Saugumo Taryboje ir Generalinėje Asamblėjoje dėl 2008-aisiais Kosovo paskelbtos nepriklausomybės. Anot serbų, toks Prištinos sprendimas neteisėtas. Tačiau V. Jeremič šio

V. Lukoševičienės nuotraukoje: iš kairės - Japonijos generalinis konsulas New York amb. Shigeyuki Hiroki ir Lietuvos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas. **LR URM nuotr.**

posto New York gali siekti ir dėl kitų priežasčių. Anot Serbijos analitikų ir Vakarų pareigūnų, V. Jeremič prarado aukštų pareigūnų paramą prezidento Boris Tadič Demokratų partijoje dėl kelių diplomatinių nesėkmių, susijusių su Serbijos prieštaravimu Kosovo nepriklausomybei.

Dėl tokios Rusijos pozicijos Lietuva įtaria, kad Rusija galimai skatina Serbiją nubausti Vilnių dėl pastarųjų pastabų apie Antrąjį pasaulinį karą. „Iš neoficialių šaltinių sužinojome, kad Rusija nepatenkinta tuo, kaip mes vertiname Antrojo pasaulinio karo istoriją”, - sakė A. Ažubalis. Anot D. Čekuolio, rusai buvo įspėję Lietuvą, kad „dar gali būti kitų kandidatų”.

Rusijos pasipiktinimas Lietuva gali būti susijęs su D. Čekuolio 2010-aisiais gegužę išsakytomis pastabomis Generalinėje Asamblėjoje minint Antrojo pasaulinio karo pabaigos 65-ąsias metines. „Mūsų tautai karo pabaiga neatnešė laisvės, - sakė D. Čekuolis. - Vietoj to, tai baigėsi okupacija ir Lietuvos prijungimu prie Sovietų Sąjungos (...). Mano šalis buvo pavergta kito totalitarinio - sovietinio komunizmo - režimo”.

Rusijos misija JT nesistenė slėpti pasipiktinimo dėl D. Čekuolio pastabų, tačiau griežtai paneigė esanti susijusi su Serbijos kandidatūra į Generalinės Asamblėjos pirmininko postą. „Iš pat pradžių mes atvirai pasakėme lietuviams, kad negalėsime palaikyti kandidato, kuris nesupranta pergalės prieš nacizmą - pergalės, kuri lėmė JT sukūrimą, svarbos”, - teigiama misijos pranešime. **LRT**

DERYBOS SU „HITACHI” BAIGTOS

Vilnius, kovo 29 d. Po neeilinio ministrų kabineto pasitarimo energetikos ministras Arvydas Sekmokas pareiškė, kad derybos su strateginiu investuotoju į naująją Visagino atominę elektrinę „Hitachi” baigtos ir sutartis bus pasirašyta.

„Iš tikrųjų derybos su strateginiu investuotoju dėl koncesijos (*koncèsija – lot. concessio – leidimas, nuolaida*) sutarties yra baigtos. Derybų rezultatai kovo 26 d. buvo pristatyti Vyriausybei, taip pat ir pagrindinės koncesijos sutarties nuostatos. Buvo išsamiau susipažinta su pačia koncesijos sutartimi ir šiandien Vyriausybės protokoliniu sprendimu, atsižvelgiant į pristatytus derybų rezultatus ir į Teisingumo ministerijos ir Finansų ministerijos pastabas, pritarta, kad derybų rezultatai bus įtvirtinti parafojuojant koncesijos sutartį, kas turėtų būti atlikta rytoj”, – žurnalistams sakė A.Sekmokas.

Pasirašant sutartį yra įtvirtinami pagrindiniai derybų rezultatai. Lietuva įsipareigoja leisti strateginiam investuotojui atlikti darbus konkrečioje aikštelėje, o „Hitachi” – toliau vystyti projektą.

Ministras informavo, kad, pasirašius sutartį, ji bus teikiama Finansų ministerijai. Šiai pateikus išvadą dėl sutarties, ji bus teikiama Vyriausybei dėl pritarimo. Kai koncesijos sutarčiai pritarės Vyriausybė, ji, kartu su kitais įstatymų projektais, tokiais kaip naujoji energetikos strategija, keliaus į Seimą.

ELTA

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

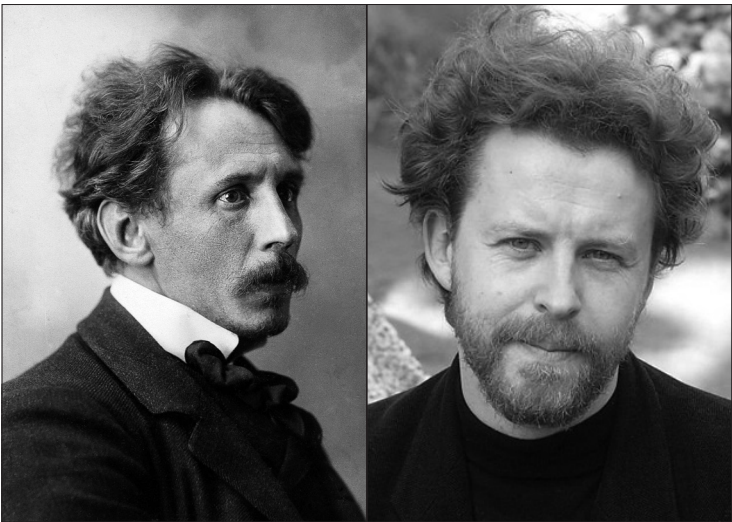
**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

FILMAS „ŽVAIGŽDŽIŲ SONATA”

Scenoje - XX a. pradžios frakus vilkintys muzikantai, skamba Mikalojaus Konstantino Čiurlionio simfoninė poema „Miške”, o diriguoja pats kompozitorius. Tokį vaizdą buvo galima išvysti Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje. Čia nufilmuotas pirmasis epizodas iš naujo vaidybinio filmo „Žvaigždžių sonata”.

Juostą apie kompozitoriaus ir dailininko M. K. Čiurlionio paskutinius gyvenimo metus, jo ir Sofijos Kymantaitės meilę, apie porą, kuri, anot kultūros tyrinėtojų, pralenkė laiką, kuria britų režisierius Bob Mullan.

M. K. Čiurlionio vaidmuo patikėtas jo provaikaičiui pianistui Rokui Zubovui, Sofijos - Kauno dramos teatro aktorei Ingai Mikutavičiūtei, gerai išstudijavusiai šios asmenybės biografiją, vaidinančiai Sofiją ir Kauno dramos teatre pasta-

Kompozitorių ir dailininką M. K. Čiurlionį (kairėje) filme „Žvaigždžių sonata” įkūnys jo provaikaitis pianistas R. Zubovas.

ir BBC dokumentinių filmų kūrėjas. Apie 1995 metus jis buvo pakviestas į Lietuvą perskaityti šešių savaitių trukmės psichologijos kurso Kauno Vytauto Didžiojo universitete.

Rudens darganos dren-giamame Kaune laisvu nuo paskaitų laiku B. Mullanas ieškojo šiltos ir ramios vietos,

žuvėdrų pulkai Jūratei pasirodžius, skraido sidabrinio rytmečio migloje viršum šviesios Baltijos.

Norėčiau apsupti Tave gegužiu, pilnu gėlių kvapo ir tylos, norėčiau sudėti simfoniją iš bangų ošimo, šimtametės girios paslaptingos kalbos, iš žvaigždžių mirksėjimo, iš mūsų dainelių ir bekraščio mano ilgesio.

Norėčiau pakilti į aukščiausias viršūnes, neprieinamas mirtingiesiems, ir iš gražiausių žvaigždžių nupinti vainiką Zosei, žmonai mano.”

Tai ištrauka iš vieno M.K.Čiurlionio laiško žmonai Sofijai. O jų, kupinų meilės ir liudijančių, kokie šviesūs gali būti žmonių santykiai, išlikę dešimtyms.

Knyga „Laiškai Sofijai”, kurią išversti į anglų kalbą B. Mullan padėjo Didžiosios Britanijos ambasados Lietuvoje darbuotojai, įkvėpė parašyti filmo scenarijų.

„Šis filmas turi visas prielaidas sulaukti sėkmės. Pagrindinis herojus - tragiška asmenybė, mirštanti 35 metų. O kokia nuostabi jo ir Sofijos meilės istorija! Pasaulis turi ją sužinoti.

Be to, filme skambės gražiausia M. K. Čiurlionio muzika, ekrane drieksis nuostabios Lietuvos miškų ir Baltijos jūros panoramos”, - entuziazmu trykšta B. Mullan.

Lemtingas susitikimas

Kelias nuo scenarijaus iki filmo buvo ilgas. Kad ir kokia gera idėja būtų, be pinigų jos neįgyvendinsi. Prireikė beveik penkiolikos metų, kol režisieriui pavyko rasti finansavimą. Ne Lietuvoje, o užsienyje.

Kai dar prieš keturiolika metų režisierius kreipėsi į Lietuvos kultūros ministeriją prašydamas bent iš dalies prisidėti prie filmo kūrimo, jam buvo atsakyta: „Lietuvoje yra daugybė režisierių, kurie už tokią sumą norėtų pastatyti filmą apie M.K.Čiurlionį.”

Kaip tik pinigų paieškos netikėtai suvedė B. Mullan su R. Zubovu. Jiedu susipa-

žino prieš 12 metų Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tas susitikimas - tarsi lemties ženklas.

B. Mullan vienai dienai atskrido į Vašingtoną tartis dėl dokumentinio filmo kūrimo „Discovery” kanalui. R. Zubovas tą pačią dieną koncertavo Vašingtone.

Ambasada R. Zubovą apnakvindino pas lietuvių Neringą Zamani, kurios vyras - pasiturintis persų kilmės verslininkas.

B. Mullan, ieškodamas lėšų filmui apie M.K.Čiurlionį, vieno persų kilmės draugo patartas kreipėsi į N. Zamani.

Kai jai paskambino ir išdėstė, ko norėtų, išgirdo žodius: „Mano automobilyje kaip tik sėdi M. K. Čiurlionio provaikaitis.”

„Kaip du meteorai susitrenkėme”, - apie lemtinę susitikimą pasakojo R. Zubovas.

Jiedu daug bendravo, R. Zubovas padėjo B. Mullan dar geriau pažinti M. K. Čiurlionį. Režisierius iš pradžių pasiūlė R. Zubovui parinkti filmui muziką, o pernai vasaros pabaigoje - tapti pagrindinio vaidmens atlikėju.

„Nesu aktorius, todėl iš karto nepuoliau sutikti, nors scenarijus man labai patinka. Perskaitęs net apsiverkiau.

Pasikonsultavau su savo draugais aktoriais, jie mane padrąsino ir ryžausi. Juolab su M. K. Čiurlionio biografija, laiškais, charakteriu, jo muzi-

ka, paveikslais gyvenu nuo pat gimimo.

Aktorinio išsilavinimo neturiu, bet personažą esu nuodugniai išstudijavęs”, - kalbėjo R. Zubovas, vildamasis, kad jam pavyks įtikinamai suvaidinti garsųjį prosenelį.

Skambės lietuvių kalba

Pagrindiniai filmo kūrimo darbai prasidės gegužės mėnesį. Filmavimo komanda dirbs Vilniuje, Palangoje, Druskininkuose, galbūt ir Sankt Peterburge, jei pavyks susitarti su viena šio miesto prodiuserių kompanija.

Jeigu ne, pasitelks kino magiją ir Sankt Peterburgą sukurs Vilniuje. Juolab pirmoji scena, nufilmuota Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, kaip tik atspindi M.K.Čiurlionio biografijos faktą iš gyvenimo Sankt Peterburge laikų.

Filmą prodiusuoja B.Mullan kompanija „Gizmo Films” ir Lietuvos kompanija „Artbox”.

Operatorius - garsus norvegų kinematografininkas Odd Geir Saether, su kamera dirbantis jau 53 metus, bendradarbiavęs su Woody Allen, David Lynch, filmavęs epochinių filmą apie dailininką Edvard Munch.

„Žvaigždžių sonata” bus įgarsinta lietuviškai, nors šis filmas, kaip sako režisierius, skiriamas pasauliui.

Milda Augulytė, lrytas.lt

KULTŪROS KRONIKA

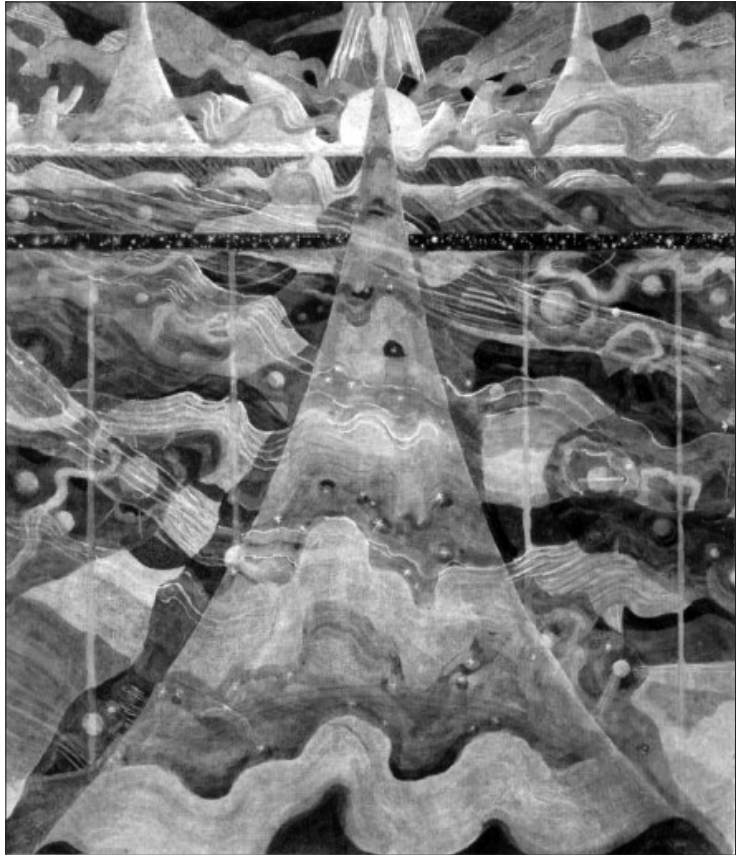
Vilniuje vyko tarptautinė knygų mugė. Lankytojų buvo daug, tačiau skaityti nemėgstančių žmonių vis tiek daugėja. Nerimą keliantys Lietuvos statistikos skyriaus duomenys rodo, kad nė vienos knygos per pastaruosius metus nėra perskaistę daugiau kaip 31 proc. piliečių. Literatūra, kaip kokybiškas laisvalaikio leidimo būdas, neįdomi menkesnio išsilavinimo žmonėms, daugiau vyrams negu moterims. Mokytojai skundžiasi, jog jaunimas itin nenoriai ima į rankas knygą ir skaito tik todėl, kad to reikalauja mokyklos ar universiteto programos bei abitūra.

Neseniai išleista knyga „Sąjūdžio ištakų beiėskant: nepaklusniųjų tinklaveiklos galia”, kurioje istorikai, politologai, sociologai atsako į klausimą, kaip sovietinėje visuomenėje galėjo kilti Sąjūdis. Kaip toji visuomenė 1988 metais galėjo susiorganizuoti į galingą judėjimą, tik pakeitusį valdymo sistemą Lietuvoje, bet ir išklabinusi Sovietų Sąjungos pamatus.

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto, Vytauto Didžiojo, Klaipėdos universitetų mokslininkai pustrečių metų užrašinėjo prisiminimus, rinko medžiagą apie Sąjūdžio priešaušrį, bažnytinį pagrindį, žaliųjų ir paminklosaugos judėjimus, muzikinius koncertus (roko kultūros), menininkų diskusijų klubas. Buvo padaryta beveik 300 pasikalbėjimų „Sąjūdžio” pradžios klausimais. Lietuvos žmonėse buvo kažkokia jėga, kuri tūnojo jų dvasioje – gimė Sąjūdis.

Mokslų akademijos salėje 1988 m. birželio 3 d. buvo įkurta Sąjūdžio iniciatyvinė grupė, susijusi su etnokultūriniu judėjimu. Jei ne gegužę vykęs festivalis „Skamba kankliai”, jei ne susitikimas su į Lietuvą atvykusiais estų ekonomistais Michailu Bronšteinu ir Ivaru Raigu, nežinau ar Sąjūdis birželį būtų pradėjęs veikti.

Didžiojoje Britanijoje išleistas kompozitoriaus lietuvių išeivijos Vytauto Bacevičiaus diskas „The complete mots” (liet. – „Visi žodžiai”). Tai jau antrasis kompozitoriaus muzikos leidinys, kurį išleido Didžiosios Britanijos įrašų kompanija „Toccata classics”. Kompaktinėje plokštelėje įrašyti septyni Vytauto Bacevičiaus „Žodžiai” įvairiems klavišiniams instrumentams. Daugiau nei pusė plokštelėje pristatomų kūrinių įrašyti pirmą kartą. „Tocata Clasics”, skirianti dėmesį pamirštai žinomų kompozitorių muzikai.

M. K. Čiurlionis. Žvaigždžių sonata. 1908. Popierius, tempera. Allegro. 72,2x61,4

tytame spektaklyje „JAH”.

„Filme „Žvaigždžių sonata” siekiama kuo didesnio istorinio tikslumo. Nufilmuota scena buvo ypač detaliai sudėliota.

Muzikantai vilkėjo to meto drabužius, buvo ūsuoti ir barzdoti - kaip tikras praėjusio amžiaus pradžios rusiškas orkestras. Taip tikroviškai atrodė, kad buvo smagu jiems diriguoti”, - pirmaisiais įspūdziais dalijosi R. Zubovas.

Brito atradimai Kaune

Mintis sukurti filmą apie M. K. Čiurlionį B. Mullan kilo dar prieš pusantro dešimtmečio, nors prieš tai nei apie Lietuvą, nei apie vieną garsiausių jos dailininkų bei kompozitorių jis nieko nebuvo girdėjęs.

B. Mullan - psichologas

kur galėtų dirbti savo darbus. Tokią jis surado Nacionalinio M.K.Čiurlionio muziejaus koncertų salėje.

Vyras ten ateidavo kasdien, kol kartą muziejaus darbuotoja pasiūlė jam ne tik klausytis čia nuolat tyliai skambančios M.K.Čiurlionio muzikos, bet ir apžiūrėti paveikslų ekspoziciją. M.K.Čiurlionis britui tapo tikru atradimu.

Kadangi tuo metu jis dirbo ir BBC, pamanė, kad būtų įdomu sukurti dokumentinį filmą apie M. K. Čiurlionį. Bet daugiau pasidomėję šios asmenybės gyvenimu pamatė, kad jis tiesiog prašyte prašosi į vaidybinį filmą.

Idėjų sėmėsi iš laiškų

„Norėčiau pasiųsti Tau šiame laiške visas gražiausias mintis, kurios, kaip pabaidytų

KAS DAROSI LIETUVOJE?

Spausdiname Valdo Vasiliausko „Lietuvos žiniose” žurnalistinį tyrimą apie pulkininko Vytauto Pociūno išsiuntimą į mirtį.

V. Gailius (dešinėje) ir V. Giržadas neslepia, kad su jais susidorota dėl jų atliekamų tyrimų.

ELTA

Ši gauja išsiuntė pulkininką Vytautą Pociūną į mirtį ir šmeižė jį po mirties. Ši gauja bandė sukompromituoti ir sutraiškyti visus, kurie neleido užmiršti jos nusikaltimo Breste. Paskutinė jos auka - jaunas žurnalistas Tomas Dapkus.

Šis straipsnis buvo paskelbtas „Lietuvos žiniose” 2009 metų gruodžio 7 dieną, tačiau nemaž neprarado aktualumo, nes per daugiau nei dvejus metus Lietuvoje niekas nepasikeitė. Vėl taikiny - T.Dapkus, nes jį sutraiškyti užsimojusios jėgos, tada gavusios per snapą, tik persigrupavo ir neatsisakė savo tikslų. Tada, 2009-aisiais, rašiau:

„Kol kas Dainius Dabašinskas ir jo gaujos bendrai varsto Seimo duris kaip parlamentinio Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) tyrimo dėl CŽV kalėjimo Lietuvoje liudininkai. Dar neišaušo ta ilgai laukta diena, kai jie taps įtariamaisiais. Tačiau šis Seimo tyrimas - milžiniškas žingsnis pirmyn, palyginti su 2006-ųjų rudeniu po to, kai tų metų rugpjūčio 23-iąją Breste buvo nužudytas V.Pociūnas.

Jų buvo legionas, kuris valdė Lietuvoje viską - Valstybės saugumo departamentą (VSD), Generalinę prokuratūrą, prezidentūrą, Užsienio reikalų ministeriją, žiniasklaidą. Mūsų buvo tik saujelė, mes turėjome viso labo savaitinį žurnalą „Ekstra”, Tomo Dapkaus ir Dariaus Kuolio visuomeninio transliuotojo laidas, iš kur mus tikrieji šeimininkai galėjo kiekvieną akimirką išspirti. Tačiau tas melas ir neteisīgumas buvo toks akivaizdus ir atstumiantis, kad niekas nepaliko kovotojų su blogiu gretų, priešingai, prisidėdavo vis naujų sąjungininkų, nors niekas jų už tai neglostė, jie rizikavo savo karjeromis ir geru vardu.

Pirmiausia buvo susidorota

su D.Kuoliu - į LRT atėjus Audriaus Siaurusevičiaus komandai, eteryje nebeliko jo protingų analitinių laidų. Drauge su „administracinėmis priemonėmis” prieš mus buvo mesti KGB metodai - šantažas, šmeižtas, bandymas sukiršinti bendraminčius, pasėti tarp jų įtarumą ir nepasitikėjimą. Pats generolas Povilas Malakauskas prieš rinkimus į Seimą apėjo visus įtakingiausius Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) žmones, juodin-damas buvusius VSD kontržvalgybos vadovus Vytautą Damulį ir Kastytį Braziulį, sąžiningai liudijusius Seimo NSGK. Ir šių dorų karininkų nebeliko TS-LKD rinkimų į Seimą sąrašuose.

Viena purviniausių D.Dabašinsko, Dariaus Jurgelevičiaus laikų VSD operacijų prieš jau mirusį ir nebegalintį apsiginti V.Pociūną - pirmosiomis dienomis po pulkininko nužudymo viename dienraštyje paskelbta informacija apie svetimus moteriškus paltus, kurie neva buvo rasti velionio spintoje bute Gardine.

Mes, šios istorijos dalyviai, turėjome saugotis, kad ir po mūsų mirties kas nors mūsų spintose neprikabintų svetimų paltų. Todėl svarbiausius momentus fiksuodavome raštu, užrašus palikdami draugams. Šį T.Dapkaus pasakojimą užrašėme su D.Kuoliu: VSD užsakymas policijai ir prokuratūrai sukurpti bylą dėl tariamai suklastoto sveikatos pažymėjimo atrodo kaip apgailėtinas bandymas iš šiaudo priskaldyti vežimą - ypač po Viktoro Uspaskicho ir Gedimino Kirkilo diplomų skandalų, kurie baigėsi be teisinių pasekmių.

Dabar, kai artėja atpildo valanda, D.Dabašinskas, Linas Jurgelaitis, Aidis Mieželis ir kiti saugumiečiai prakaituoja Seime, aiškindamiesi NSGK dėl CŽV kalėjimo ir

Operatyvinės veiklos parlamentinės kontrolės komisijai - dėl žurnalistų sekimo ir žmogaus teisių pažeidinėjimo, vėlnusitaikyta į T.Dapkų. Jaunam žurnalistui ypač kerštaujama už tai, kad jis dėl V.Pociūno bylos žlugdymo ir kitų rezonansinių bylų (pavyzdžiui, Kauno pedofilų) neatlyždamas kelia ir generalinio prokuroro Algimanto Valantino personalinės atsakomybės klausimą. Todėl ir vėl ištrauktas senas „paltas” - mažmožis iš T.Dapkaus studentiškų metų. Tačiau šis „paltas” kompromituoja ne žurnalistą, o VSD ir visą žmogaus teisinę apsaugą Lietuvoje. Jeigu VSD sukurta ir kontroliuojama nusikaltama sistema nebūtų buvusi sustabdyta, ji būtų nužudžiusi ne tik V.Pociūną.

Liudijimas

„2006 m. rugpjūčio 23 d. rytą Breste žuvo saugumo pulkininkas Vytautas Pociūnas. Su kolegomis pradėjome rinkti informaciją, kodėl V.Pociūnas buvo atleistas iš VSD Trečiosios valdybos viršininko pareigų ir išsiųstas tremtin, nes dar tų pačių metų pavasarį žinojome, kad jis rudenį ketina kalbėti apie korupciją VSD.

2006 m. rugpjūčio 29 d. gavau dvi telefono žinutes iš VSD skyriaus viršininko (pavardė redakcijos išimta), kad vadovybė „labai nervinasi” ir „sulauksi dar grasinimų”. 2006 m. rugsėjo 4 d., pirmadienį, pasirodė pirmosios publikacijos „Kas pasiuntė V.Pociūną į mirtį?”

Tą patį rytą pavaduodamas išvykusį kolegą vedžiau tiesioginę laidą „Tarp Rytų ir Vakarų” per Lietuvos nacionalinį radiją tema „Ką ketino ir ko nespėjo pasakyti Lietuvos pulkininkas V.Pociūnas?” Tai buvo apskritai pirmoji radijo ir televizijos laida šia tema. Ir toliau tą savaitę, ir vėliau rengiau diskusijų laidas radijuje apie galimą parlamentinį tyrimą dėl VSD veiklos, kuriose mano pakviesti pašnekovai ragino ištirti „Dujotekanos” neskaidrius ryšius su valstybės pareigūnais.

2006 m. spalio 11 d. susitikau su NN (pavardė redakcijos išimta), kuris atstovavo VSD vadovų interesams ir buvo vienas parlamentinio tyrimo objektų. Šis pasiūlė nebekelti klausimų dėl VSD ir pateikė pasiūlymą už tokį mano pasirinkimą suteikti man žiūrmiausiu laiku televizijos laidą su rimtu autoriniu atlyginimu. Pasiūlymo atsisakiau.

Po kurio laiko mane pasikvietė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas (pavardė redakcijos išimta), su kuriuo buvau rengęs interviu. Teisėjas

mane informavo, kad pas jį apsilankė VSD generalinio direktoriaus pavaduotojo Dainiaus Dabašinsko interesams atstovaujantis asmuo ir įspėjo vengti kontaktų su žurnalistu T.Dapkumi, nes tai jam gali pakenkti, mat „artimiausiu metu Dapkų VSD sutraiškys”.

Po kurio laiko buvau iškviestas į Vilniaus miesto policiją. Ten sužinojau, kad jiems iš Generalinės prokuratūros ir Lietuvos kriminalinės policijos biuro persiųstas Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktoriaus **prof. Raimundo Lopatos skundas**, kuriame reikalaujama patraukti mane baudžiamojon atsakomybėn. Instituto direktorius įtaria, kad 2000 - 2001 metais studijuodamas galėjau simuliuoti ligą ir kad gydytojo pažymos, jog sirgau plaučių uždegimu, yra netikros. Tuo metu jau prieš kelerius metus buvau nutraukęs studijas Tarptautinių santykių institute, jo diplomo neturėjau. Tyrėjai sakė, kad tiek policija, tiek prokuratūra patiria spaudimą iš VSD. „Veikia labai įtakingos jėgos. Ką Jūs jiems padarėte?” - nustebę domėjosi policininkai. Tačiau pridūrė, kad nei policija, nei prokuratūra tikrai nesiruošia vykdyti neteisėtų VSD reikalavimų, o ištyrus R.Lopatos skundą nėra pagrindo tęsti tyrimą ir, apklausus mane kaip liudininką, tyrimas buvo nutrauktas. Man parūpo išsiaiškinti, kas konkrečiai mane persekioja.

Iš aukšto Policijos departamento (PD) pareigūno NN (pavardė redakcijos išimta), kurį esu kalbinęs radijo laidoje, sužinojau, kad pas jo pavaldinį į prie PD veikiantį Lietuvos kriminalinės policijos biurą buvo atvykęs VSD Trečiosios valdybos viršininko pavaduotojas Aidis Mieželis ir atvežė VU TSPMI direktoriaus R.Lopatos skundą. A.Mieželis informavo policiją, kad reikalinga nedelsiant iškelti baudžiamąją bylą pagal šį skundą ir pareikšti įtarimus T.Dapkui. VSD pareigūnas A.Mieželis teigė, kad „šitą žurnalistą reikia sutvarkyti”. Peržiūrėję R.Lopatos vardu atvežtą skundą patyrę kriminalistai pastebėjo, kad jame nieko rimto nėra, ir suabejojo tokios bylos perspektyva.

Tačiau A.Mieželis patikslino, kad rūpi ne bylos baigtis, o bet kokia kaina reikalingas triukšmas ir įtarimų pareiškimas žurnalistui dokumentų klastojimu, o tada šis žurnalistas netektų darbo ir būtų sukompromituotas visuomenės akyse. R.Lopatos skunde buvo įrašyta ir dar viena studentė. Policijai paklausus, o kuo ji

čia dėta, A.Mieželis atsakė: „Ji tik dėl akių.”

VSD bandė spausti ir Vilniaus apygardos prokuratūros bei kitus prokurorus. Taip pat VSD prašė policijos, jog prieš pareikšdama man įtarimus ji informuotų VSD, kad ši spėtų atsiųsti TV3 Žinių tarnybos kameras (tuo metu šiai žinių tarnybai vadovavo Jolanta Butkevičienė - red.).

2007 m. liepos 31 d. buvau iškviestas ir atvykau į Karo prievolės administravimo tarnybos Kauno teritorinį skyrių. Karininkas NN (pavardė redakcijos išbraukta) informavo, kad pas juos į skyrių buvo ne kartą atvykę VSD pareigūnai, kurie reikalavo „Dapkų paimti į kariuomenę”. VSD pareigūnai į karinį skyrių atvežė ir mano asmens duomenis, gyvenamosios vietos adresą Vilniuje (nuomojamo buto), telefono numerius ir paaiškino, kada išeinu iš namų, kada į juos grįžtu, kai būsiu imamas. **Tačiau Kauno karininkai saugumiečiams atsakė, kad „dabar ne sovietmetis, kad saugumo nurodymu būtų imama tarnauti į armiją”.**

VSD pareigūnai sakė, kad jei reikia, jam gali paskambinti iš kariuomenės vadovybės (tuo metu kariuomenės vadu buvo generolas Valdas Tutkus - red.) ar patarėjai iš prezidentūros. Karininkai Kaune teigia tokių skambučių sulaukę, tačiau nenorėjo įvardyti pavardžių. VSD pareigūnai karininkams minėjo ir jų inicijuotą bylą policijoje. Kariniame skyriuje išgirdau VSD generalinio direktoriaus pavaduotojo D.Dabašinsko, Trečiosios valdybos viršininko Lino Jurgelaičio, VSD Kauno apygardos skyriaus viršininko Egidijaus Storpірščio pavardes. Įteikęs atnaujintą karinį pažymėjimą karininkas, spausdamas ranką sakė: „Nepažįstu Jūsų, Tomai, tačiau klausausi visų Jūsų laidų, matau, kas dabar vyksta dėl V.Pociūno žūties Lietuvoje. Matau, ką tie žmonės (saugumiečiai) išdarinėja, ir suprantu, kodėl jie buvo atvykę dėl Jūsų.”

Tiek policijoje, tiek kariuomenėje jaučiau pareigūnų pilietinį solidarumą, kuris buvo stipresnis už neteisėtus VSD veiksmus.

Slaptas tyrimas

Ir štai vėl tos pačios jėgos bando susidoroti su jaunu žurnalistu T.Dapkumi ir sufabrikuoti jam baudžiamąją bylą. Mat žurnalistas pradėjo domėtis VSD ir VRM informacinių technologijų pirkimo konkursais, kurių vertė - šimtai milijonų litų. Šaltinių teigimu, slaptas sekimas ir tyrimas

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 10 d., sekmadienį, 2 v.p.p., Cleveland Institute of Music, Kulas Hall, vyks **Trijų chorų koncertas** (Chicagos – Dainava, Clevelando – Exultate, Toronto – Volungė). *Trijų chorų inf.*

BIRŽELIO 17 d., sekmadienį 2 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus latvių bažnyčioje Andrews ir Detroit Ave. (West 152-a gatvė). Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

(Atkelta iš 10 psl.)

KAS DAROSI...

pradėtas buvusio Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus pirmojo pavaduotojo Aideno Karpaus iniciatyva. A.Karpui išėjus į Lietuvos banką, jį pakeitė Saulius Urbanavičius, taip pat „valstybininkų“ žmogus, artimas VSD 9 valdybos viršininko A.Mieželio bičiulis. Šiai valdybai visi teritoriniai VSD padaliniai privalo teikti operatyvinę informaciją, kuri apdorota keliauja „aukštyr“. A.Mieželio valdyboje dirba ir S.Urbanavičiaus žmona.

Su žurnalistu slaptųjų tarnybų žmonės nutarė susidoro-roti po to, kai jis savo laidose pradėjo nagrinėti šių tarnybų neskaidrius IT pirkimus, korupcinius ryšius. T.Dapkus pradėjo rinkti medžiagą žurnalistiniam tyrimui apie IT konsultantę Egidiją Veršinskienę, kurią teisėtvarkos pareigūnai vadina „valstybininkų“ Smailyte, labai artimai dirbančią su vidaus reikalų ministru Raimundu Palaičiu ir VSD.

Atlikdamas žurnalistinių tyrimą T.Dapkus pateikė klausimus Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriui Žydrūnui Plytnikui ir Valstybinės mo-

kesčių inspekcijos viršininkui Modestui Kasiliauskui. Žurnalistas įsitikinęs, kad būtent todėl šiems pareigūnams prasidėjo nemalonumai - Ž.Plytnikas pradėtas kompromituoti „valstybininkų“ žiniasklaidoje, o M.Kasiliauskas - sekti. Sekimas prasidėjo po to, kai pas A.Karpų apsilonkė E.Veršinskienė. Tai buvo vienas paskutinių A.Karpaus veiksmų iki išeinant į Lietuvos banką. T.Dapkaus duomenimis, STT pradėtas slaptas tyrimas prieš jį E.Veršinskienės prašymu.

T.Dapkus kreipsis į generalinį prokurorą Darių Valį ir Seimo Operatyvinės veiklos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininką Konstantą Ramelį. Ši komisija neseniai atnaujino tyrimą dėl VSD vykdyto ir vykdomo neteisėto žurnalistų ir visuomeninių organizacijų sekimo ir dėl operatyvinio tyrimo „Vanagai“ vykdymo ir rezultatų. Buvęs generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis šiai komisijai yra paliudijęs, kad VSD vykdo ir tvarko šią bylą. Net pasikeitus VSD vadovams, žurnalistų neteisėtas šnipinėjimas tęsiamas, o jo iniciatoriai paaukštinti.

KVIETIMAS 2012 M. NEW YORK MARATONE DALYVAUSIANTIEMS LIETUVIAMS

Vykstant bendrajai registracijai į 2012 m. New York maratoną (lapkričio 4 d.), Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York kviečia maratono bėgikus burtis į lietuvių komandą ir registruotis siunčiant el. laišką adresu **kons.niujorkas@urm.lt** arba skambinant tel. 212-354-7840. Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą.

Atkreipiame dėmesį, kad norint bėgti 2012 m. New York maratoną pirmiausia reikia užsiregistruoti oficia-

lioje renginio svetainėje www.nycmarathon.org ir sumokėti dalyvio mokestį, o po to mielai kviečiame tapti lietuvių komandos nariu. Registracija į maratoną vyksta iki 2012 m. balandžio 12 d.

Mieli lietuviai sporto mylėtojai, būkime matomi, vieningi ir garsinkime Lietuvos vardą!

Maloniai kviečiame prisijungti prie akcijos bei persiųsti šią informaciją visiems, kuriems ji galėtų būti įdomi.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York inf.

(Atkelta iš 2 psl.)

AR KARAS TARP...

neliečiamybės zonoje.

Jų nuomone, Irano urano sodrinimo gamyklos atsidurs taip giliai po žeme ir bus taip plačiai išsklaidytos, kad Izraelio puolimai joms iš tiesų nebus baisūs.

Iranas tvirtina, kad sodrina uraną taikiais tikslais, o tai leidžiama pagal Irano pasirašytą Branduolinių ginklų neplatini-mo sutartį.

Na bet kadangi Iranas ne kartą pažeidė Tarptautinės atominės energetikos agentūros saugumo reikalavimus, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba nusprendė, kad Iranui reikėtų sutikti su papildomais įsipareigojimais.

Izraelio vadovai negali sutikti su rizika, kad Mahmoud Ahmedinajad vadovaujamame Irane atsirastų atominis ginklas, sako R. Bergman. „Kai

gresia arba atrodo, jog gresia dar vienas Holokaustas, dar vienas sunaikinimas, tuomet privalu imtis visų įmanomų priemonių, siekiant užkirsti grėsmei kelią”, – sako žurnalistas.

Savo ruožtu Jungtinės Valstijos, kaip ir Izraelis, nepasitiki Irano branduoline programa. Nors prezidentas Barack Obama ir pasmerkė nepagrįstas kalbas apie karą, jis pabrėžė, jog JAV gali imtis karinių veiksmų, jeigu Iranas nesutiks sąžiningai derėtis.

Dalis B. Obama patarėjų pasisakė dar griežčiau.

„Izraelio menkesnis (karinis) pajėgumas. Jis nepadarys didelės žalos Irano branduolinei programai”, – įsitikinęs Matthew Kroenigas, iki pernai metų dirbęs Pentagone specialiuoju patarėju Irano klausimais.

„Manau, jei bus imtasi karinių veiksmų, jų turi im-

BALTIJOS ŠALIŲ EKONOMIKĄ TEMDO EMIGRACIJOS DEBESYS

Kai prabangių automobilių prekyba Vilniuje užsiimanti bendrovė jaunam lietuviui pasiūlė už darbo valandą mokėti 1.86 dolerio (4,89 Lt), vyras teigia galutinai supratęs, jog atėjo metas nešdintis iš Lietuvos. Jam siūlytas atlygis buvo vos trečdalis tos sumos, kurią jis uždirbdavo prieš Baltijos šalių regioną užklumpant baisiausiai recesijai per pastaruosius su dešimtmečius, skelbia „Bloomberg”.

„Tai buvo paskutinis lašas”, - teigia 27 metų vyras, atsisakęs atskleisti savo tikrąją tapatybę, baimindamasis, jog emigracija Lietuvoje vertinama gana nepalankiai.

Jaunas lietuvis išvyko į Jungtinę Karalystę, kur jam moka 9.88 dolerius (26 Lt) už darbo valandą – indų plovėju dirbantis jaunas žmogus Derby universitete studijuoja muziką, uždirbamų pinigų jam pakanka pragyventi neskurstant.

Europos Sąjungos vadovai Estiją, Latviją ir Lietuvą įvardija kaip puikiausius pavyzdžius, jog griežtas taupymas gali sugrąžinti ekonomikos augimą. Visos šios šalys po 2008 metais itin skaudžiai smogusios finansinės krizės ėmėsi įgyvendinti itin griežtas taupymo priemones ir sugebė-

jo sumažinti biudžeto deficitą.

Tačiau realybė byloja visai ką kitą – iš visų šių trijų Baltijos šalių žmonės bėga. Bėga, norėdami sugrąžinti prarastą perkamąją galią, kurios nesugrąžino net ir sparčiausi ekonomikos augimo tempai visoje ES. Būtent Baltijos šalyse fiksuojami didžiausi emigracijos mastai, žmonės išvyksta netgi į skolų prispaustą Graikiją.

Emigracija labai apsunkina darbuotojų paieškas, o jų reikia vis daugiau, augant vietos gaminių paklausai užsienyje. Pavyzdžiui, Lietuvai „būtina didinti produktyvumą”, kuris galėtų padėti išspręsti „neigiamų demografinių tendencijų” keliamas problemas, kovo 2 dieną paskelbtoje ataskaitoje teigia „Swedbank”.

Šiuo metu „Ericsson AB” Estijoje gamina bevielio ryšio įrangą, Meksikos bendrovė „Cemex SAB” Latvijoje gamina cementą. Šalių finansams realią grėsmę kelia mažesnės biudžeto įplaukos iš mokesčių, be to, augant pensininkų skaičiui, jų išlaikymo našta vis sunkėja. Ekspertai pažymi, jog pensininkų skaičius 6.6 mln. gyventojų regione – vienas didžiausių visoje Europos Sąjungoje.

2011 m. iš Lietuvos emigravo 53,9 tūkst. , o imigravo – 15,7 tūkst., praneša Lietuvos statistikos departamentas. 2010 m., asmenų, deklaravusių savo išvykimą iš šalies, sumažėjo 29,3 tūkst., o deklaravusiųjų savo atvykimą į šalį – tris kartus padaugėjo (10,5 tūkst.). **LRT**

„DIRVAI” AUKOJO

A.Pintsch, W.Milford, NJ.....50
Anonimas, Clev., OH.....33
J.Veblaitis, Union, NJ.....30
I.Mickūnas, Centerville, MA .25
J.Miglinas, Chicago, IL.....25
A.Baliūnas, Cleveland, OH....15
R.Kronas, Willowbrook, IL....10
A.Sakalaitė, Lemont, IL.....10
V.Tamulis, S.Euclid, OH.....10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

tis Jungtinės Valstijos, o ne Izraelis”, – sakė jis.

M. Kroenig nuomone, Iranas greičiausiai stengsis atsakyti į puolimą tuo pačiu, bet per toli neis. „Iranas žino – jei smogs atgal per stipriai, gali lėkti jų (Irano pareigūnų) galvos”, – pabrėžė M. Kroenig.

Miglotos perspektyvos

„Tai, ką prieš akis matome dabar, vargiai galima būtų pavadinti laiminga pabaiga Baltijos šalims. Atsižvelgiant į vis senėjančius gyventojus, būtent jaunų išsilavinusių žmonių praradimas ne juokais temdo ateities ekonomikos perspektyvas”, - teigia „Capital Economics” Londone ekspertė Liza Ermolenko.

Prastėja padėtis ir Baltijos šalių vertybinių popierių biržose. Per pastaruosius 12 mėnesių Estijos ir Lietuvos (VILSE) vertybinių popierių biržos indeksas krito maždaug 20 proc., o Latvijos „OMX Riga” indeksas – 9 proc. Akcijų indeksas „Stoxx Europe 600” krito 2.3 proc.

Tūkstančiui lietuvių tenka 23.7 emigravusių – tai didžiausias emigracijos rodiklis visoje Europos Sąjungoje, rodo „Eurostat” turimi duomenys.

Kaip teigia Latvijos universiteto ekonomistas Mihail Hazan, 2009 ir 2010 metais iš Latvijos išvyko apie 80 tūkst. žmonių. 2008-2010 metais geresnio gyvenimo svetur ieškoti išvyko daugiau nei 14 tūkst. 350 estų. Tuo tarpu Ispanija ir Graikija galėjo pasigirti augančiais imigrantų skaičiais.

Lietuviai ir latviai laimės ieškoti daugiausia vyko į Jungtinę Karalystę ir Airiją, o estams patraukliausia pasirodė Suomija, atskleidžia Baltijos šalių statistikos departamentų turimi duomenys. Beveik pusę emigravusių iš Baltijos šalių regiono žmonių, turinčių leidimą įsidarbinti bet kur Europos Sąjungoje, sudaro jauni žmonės – 20-34 metų. **LRT**

VĖL PARODĖ, KĄ SUGĘBA

Atėnų „Panathinaikos” ekipa Graikijos taurės finale įveikė Pirėjo „Olympiakos” 71:70. Naudingiausiu mačo krepšininku išrinktas nugalėtojų įžaidėjas Šarūnas Jasikevičius.

Per ilgą ir turtingą karjerą daugybę titulų susižėręs Š.Jasikevičius vis dar alkanas pergalių.

Tuo krepšinio mėgėjai galėjo įsitikinti per Graikijos taurės finalo rungtynes, per kurias praėjusią savaitę 36-ąjį gimtadienį paminėjęs įžaidėjas ėmėsi „Panathinaikos” vedlio vaidmens ir padėjo savo komandai atsigausti sunkiausią dvikovos akimirką.

Jaunatviška energija tryškęs Š.Jasikevičius aukštesnę pavarą įjungė trečiojo kėlinio viduryje, kai varžovai nutolo 13 taškų skirtumu (58:45) ir įgijo didžiausią pranašumą. Lietuvis išjudino „Panathinaikos” taikliu tritaškiu, o po to perėmė iš komandos kapitono Dimitrio Diamantidžio rankų išslydusias žaidimo gijas.

Krepšininkas Šarūnas Jasikevičius po Graikijos finalo džiaugėsi dviem trofėjais. *lrytas.lt*

Š.Jasikevičiaus sutelkta Atėnų ekipa pavijo varžovus ir dramatiškoje pabaigoje išplėšė auksinę pergalę. Lietuvis pelnė 10 taškų ir kartu su Romainu Sato buvo rezultatyviausias „Panathinaikos” žaidėjas.

„Esame labai laimingi. Tai – pirmas sezono titulas, bet tikimės, kad ne paskutinis, – kalbėjo Š.Jasikevičius. – Man patinka žaisti „Panathinaikos”

komandoje. Krepšinis man vis dar teikia džiaugsmą, ir kol taip bus, neketinu baigti karjeros.”

Š. Jasikevičiui šis titulas Atėnų ekipoje buvo septintasis. Vilkėdamas „žaliųjų” aprangą lietuvis 2009 m. tapo Eurolygos čempionu, 2008, 2009 ir 2010 m. – Graikijos čempionu, 2008, 2009 ir 2012 m. – Graikijos taurės laimėtoju. *lrytas.lt*

PASIRUOŠIME – DVEJOS RUNGTYNĖS LIETUVOJE

Kovo 28 d. pristatytas Lietuvos vyrų rinktinės pasirengimo planas liepos 2–8 d. Venesueloje vyksiančiam olimpiniam atrankos turnyrui.

Į pirmąją treniruočių stovyklą nacionalinės komandos kandidatai rinksis jau gegužės 30 d. Druskininkuose. Po savaitės treniruočių komanda persikels į Palangą, kur stovyklausi iki birželio 16 d. ir prieš skrydį per Atlantą nacionalinės komandos gerbėjams pasirodys aikštėje.

Birželio 16 d. K. Kemzūros auklėtiniai Klaipėdos „Švyturio” arenoje išmėgins jėgas su Makedonija, o birželio 17 d. Kauno „Žalgirio” arenoje žais draugiškas rungtynes su Graikijos rinktinė.

Birželio 20–29 d. Lietuvos rinktinė stovyklausi Houston, kur sužais tris arba keturis draugiškus mačus. „Po ilgų diskusijų nusprendė likti prie pirminio plano stovyklauti Houston. Miestas yra panašioje laiko juostoje kaip ir Venesuela, todėl tai geriausias variantas tiek aklimatizacijai, tiek treniruotėms”,

– sakė Lietuvos rinktinės strategas Kęstutis Kemzūra. Birželio 23 ir 29 d. lietuviai kausis su olimpinį žaidynių šeimininke Didžiąja Britanija, o birželio 27 d. pasitiks jėgas su Rusijos krepšininkais. „Sužaisime 3–4 rungtynes. Trys mačai jau suplanuoti, o varžovų ketvirtam susitikimui ieškosime jau JAV. Tai tokia šalis, kurioje nėra sunku rasti pajėgų klubų draugiškoms rungtynėms, tačiau jeigu jų ir nežaisime – nieko baisaus. Draugiškų mačų mums pakanka”, – sakė jis.

Po stovyklos Houston Lietuvos rinktinė birželio 30 d. išskris į Venesuelos sostinę Karakasą, kur dar kelias dienas sportuos prieš liepos 2–8 d. vyksiančių olimpinį atrankos turnyrą. „Manau, kad grėsmingiausi varžovai bus rusai ir graikai, taip pat Puerto Riko rinktinė. Vis dėlto negalime nuvertinti nė vienos komandos ir kiekvienam mačui nusiteikti tarsi svarbiausiam”, – paklaustas apie pavojingiausias komandas Venesueloje vyksiančiame turnyre sakė K. Kemzūra.

Į pirmąsias treniruočių stovyklas jis ketina pasikviesti 15–17 žaidėjų. Treneris pažymėjo, kad didžiausia problema rengiantis turnyrui Venesueloje birželį finišuosiantys kai kurių šalių čempionatai. „Didžiausias klausimas, kas atvyks laiku. Didžiausia tikimybė, kad vėliausiai prisijungs Martynas Pocius. Jo komanda gali žaisti finale, kuris vyks apie birželio 15 d., – prasiarė K. Kemzūra. – Kalbuosi su vyrais ir didžioji dauguma jų atvyks jau pačią pirmą stovyklos dieną.”

Komandos kandidatų sąrašą K. Kemzūra ketina paskelbti balandį. Treneris tvirtino, kad jis jau praktiškai aiškus, tačiau vis dar derinami krepšininkų atvykimo į Lietuvą planai. *LRT*

basketnews.lt

PART TIME MERCHANDISER

To service magazines in Cleveland Heights/
Euclid/ Willowick/Maple Heights.

Call Angela 678 896 5859 or apply online at

www.apply2jobs.com/selectmerchandisingsservices (ME1137)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, OH 44119

LONDONO METRO STOTELĖ PAVADINTA SABONIO VARDU

Įlipate Arvydo Sabonio stotelėje, išlipate Emanuel Ginobili. Tai taps realybe šią vasarą, kai Londonas priims olimpinį žaidynių dalyvius ir svečius. Artėjant olimpinėms žaidynėms, miesto valdžia sumanė pervadinti visų 361 metro stotelių pavadinimus. Vietoje anksčiau naudotų vardų nuo šiol stotelės vadinsis olimpiečių pavardėmis.

Arvydo Sabonio pavardė atsidūrė Šiaurinėje linijoje, vietoje „East Finchley” stotelės. Greta Sabonio – kitų krepšininkų pavardės. Uljana Semionova,

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telidanti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.